

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Thursday, September 1, 1988.

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 35 (48-ji metai) 1988 m. RUGSĖJO – SEPTEMBER 1 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 * 50 c

SAVAITINIAI ĮYKIAI

h. n.

VIS DAŽNIAU MINIMOS PABALTIO VALSTYBĖS

Jeigu anksčiau pavertę jų Pabaltijo kraštų vardą tik labai retomis progomis ir tik paskutiniuose puslapiuose paminėdavo Šiaurės Amerikos didžioji spauda, tai dabar Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardus jau galima užtikti kiekvieną savaitę bent keliuose tokių laikraščių numeriuose. Be abejo, tai išdava milžiniškųjų demonstracijų, įvykusių šią vasarą visuose trijuose Pabaltijo kraštuose. Žinoma, suprato vakariečių spauda, kad spontaniškos demonstracijos buvo įrodymas, kaip giliai ir nepalaužiamai tuose kraštuose tikima savo kraštų laisve ir nepriklausomybe, kaip tebegyva žmonių sielose ir širdyse meilė savo tėvynei ir kaip labai neapkenčiama sovietinė vergija. Kremliaus primesta po begėdiškojo Stalino-Hitlerio pakto - suokalbio.

Praeitą savaitę Montrealyje THE GAZETTE atspausdino net kelis straipsnius, kuriuose minimos visos trys Pabaltijo respublikos: jų likimas, jų okupacija, jų pasipriešinimas sovietinei okupacijai ir dabartinių įvykių svarstymai. Straipsniuose duodamos informacijos tikslios, net beveik be klaidų cituojamos vietovės ir pavardės (Vingio parkas Vilniuje betgi pavadintas "Vignis Park"). Nebevardinamos Lietuva, Latvija ir Estija sovietinėmis respublikomis, nebekergiama prie jų vardų nelementųjų TSR raidžių. Tikėjimės, kad taip bus ir ateityje, kad susilaikysime daugiau negu kelių menkų eilučių, nukistų kur nors laikraščio užkampyje; ne tikrai apie savo tėvynės ryžtingų sąjūdžių manifestacijas, bet ir čia, Kanadoje, mūsų pačių manifestacijas, deklaracijas ir pasitangas metų metais atkreipti pasaulio akis į Pabaltiję įvykdyti ir tebevykdomus nusikaltimus prieš nekaltus žmones.

NUODINGŲ DUJŲ KATASTROFA

Praeitą antradienį (VIII. 23) St. Basile le Grand miestelyje, esančiame pietiniame St. Lawrence upės krante, netoli Montrealyje, užsidedę sandėlys, kuriame buvo laikomos nuodingų chemikalų PCB statinės. Nuodingas skystis, degdamas išmetė dar nuodingesnes dioksino ir furano dujas. Nuodingi chemikalai apnuodijo virš 14 kvadratinį kilometrų plotą. Iš paliestojo ploto buvo tuč tuojau evakuota virš 3000 gyventojų, kuriems, gal būt, bus leista grįžti į namus tikrai š.m. rugsėjo 2 d. Iki šiol ligoninėse

patikrinti visi paliestieji gyventojai. Dar tebetiriama žemė ir augmenija. Oficialiai dar nepranesta kaip labai apnuodyta apylinkė ir gyventojai. Neprausta taip pat kokios galimos ilgalaikės apnuodijimo pasekmės. Kol kas net nenustatyta, kas atsakingas už taip netikusią laikytą nuodingą skystį.

Québec'o provincijoje esama ir daugiau sandėlių su panašiomis nuodingomis skysties statinėmis, ir jų stovis esąs, anot spaudos, dar blogesnis už sudegusiojo. Atrodo, kad apsilėdę buvo ir provincijos, ir federalinės vyriausybės atsakingieji ministrai bei valdininkai, kurie nuodingų chemikalų sunaikinimui net neturi tinkamų įtaisų. Šio sandėlio savininkas, kažkoks Marc Levy, gyvenąs Floridoje, daugiabutyje, ir Montrealyje reporteriams net veido neparodęs, dingio iš Fort Lauderdale. Pasirodo, jo turėta daug adresų, fiktyvių biznio bendrovių ir vienas jų nurodo net Kolumbijos miestą. Sunku patikėti, kad jis kada nors grįš Kanadon. Sunku suprasti taip pat, kodėl provincijos valdžia 1985 metais šiam Levy grąžino 200,000 dolerių užstatą, nors jisai ir neįvykdė visų valdžios reikalavimų sandėlio saugumo remontų. Juo daugiau apie tai rasama, tuo tirštesnė košė randama šioje neaiškioje aferoje. Tuo tarpu tūkstančiams nekaltų žmonių tenka būti laikinose mokyklų patalpose ir laukti dar nepaskelbtų rezultatų, kurie nulėms ne tikrai jų gyvenviečių, bet ir pačių galimos nesveikatos ateitį.

BURMOJE NERAMU

Raudonosios diktatūros pergyvena sunkias dienas, nes ilgą laiką užgniaužtieji ir persekiojamieji pagaliau nori atsikratyti kraštų ir žmones slegiančio režimo. Iš Burmos sostinės Ranguno laisvąją spaudą pasiekia vis nauji pranešimai

1988 m. RUGPJŪČIO MEN. 23 d. JUODOJO KASPINO MINĖJIMO DALYVIAI MONTREALYJE DOMINION AIKŠTEJE. PRIE MIKROFONO KAIRĖJE ANT PODIUMO KALBA G. VALDMANIS. Nuotraukos A. Kalvaičio.

apie nesibaigiančias demonstracijas ir reikalavimą demokratijos. Sostinė yra beveik paralyžuota visuotinio streiko, kurį išjungė ir miesto policija. 3 milijonai gyventojų bijo visuotinės anarchijos ir pritaria demonstruojantiems studentams bei aktyvistams, kurie nori atsikratyti 26 metų teroro valdžios marksistinės klišės. Burmos prezidentas 38 milijonams gyventojų pažadėjo ateityje prarasti referendumą, bet opozicijos vadai nori demokrati-

nės valdžios tuojau pat.

TARIASI KINIJA SU SOVIETŲ SĄJUNGA

Sovietų Sąjungos diplomatams pradėjo pasitarimus dėl Kampučijos. Kinija reikalauja, kad iš Kampučijos pasitrauktų vietnamiečių daliniai. Kaip žinia, vykstančiam civiliniam kare komunistinė Vietnamą remia sovietai, o Kampučijos žiaurios marksistus sukilėlius, žinomus Khmer Rouge vardu, remia komunistinė Kinija.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS PRANEŠA.

BADO STREIKAS GEDIMINO AIKŠTĖJ

Du buvusieji sąžinės kaliniai - Petras Cidzikas ir Algimantas Andreika - rugpjūčio 17 d. 7 val. v. pradėjo bado streiką už politinius kalinius.

Katedros aikštėje prie šv. Kazimiero koplyčios, išdėję stendą su politinių kalinių nuotraukomis ir pavardėmis, ir informuoja praeinančius.

Pateikiame badaujančių pareiškimus bei Sadūnaitės ir Grigo išpūdžius.

Pareiškimas TSRS Prokurorui

Persitvarkymas ir viešumas yra išlaisvinimas ne tik iš stalinistinės diktatūros bei mąstysenos, bet ir padarinių, tai yra iš konclagerinės aplinkos. Nežiūrint, kad smerkiamas stalinizmas ir pasekmės, iki šiol dar tebekalinami stalinizmo metodais nuteisti politiniai kaliniai. Tai nesuderinama su persitvarkymo ir viešumo principais, tai prieštarauja teisiniais ir humanizmo principams. Todėl mes negalime nurimti, kol mūsų broliai kenčia junga nelaisvėje. Tad reikalaujame nedelsiant paleisti politinius kalinius: Balį Gajauską, Viktorą Petkų, Gintautą Iešmantą kun. Sigitą Tamkevičių, Joną Pakucką, Voldemarą Karaliūną, Boleslovą Lizūną, Petrą Gražulį ir kitus. Taip pat reikalaujame, kad būtų panaikintas Baudžiamojo kodekso 68 straipsnis, kaip stalinistinio susidorojimo su kitaip mąstančiais priemone. Kadangi iki šiol nedaroma jokių žygių jiems išlaisvinti, mes skelbiame bado streiką nuo 1988 m. rugpjūčio 17 d. 19 val. Gedimino aikštėje.

Petras Cidzikas, Algimantas Andreika, 1988.VII.16. Vilnius

Protestuojantys badaujantys, už nedelsiamo politinių kalinių bei tremtinių išlaisvinimą, kreipiasi į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių prašydami paimti juos į savo globą, atsiųsti savo atstovą į Vilnių ir ištirti reikalą.

Protestuojantys badaujantys kreipiasi į Vakarų pasaulio geros valios žmones kviesdami solidarizuotis, išjungti į šią kilnią akciją, ypač jaunimą, ruošti protesto žygius prie TSRS ambasadų, raginant TSRS vyriausybę nedelsiant išlaisvinti politinius kalinius ir tremtinius. Bado akcija prasidėjo 1988 m. rugpjūčio 17 d. 19 val. Gedimino aikštėje prie Katedros. Pirmąją naktį budėjo apie 35

žmonės. Rugsėjo 18 d. LTSR prokurorui bus įteiktas pareiškimas, kuriame išvardijami politiniai kaliniai bei tremtiniai, nurodomos šios protesto akcijos pagrindas, tikslas ir jos keliama reikalavimai. Taip pat reikalaujama, panaikinti Baudžiamojo kodekso 68 straipsnį kaip stalinizmo priemonę susidoroti su kitaip mąstančiais žmonėmis.

Pasak Nijolės Sadūnaitės, badaujantys sėdi prie Katedros diena ir naktį. Pirmą naktį buvo atėję 35 sąjūdiečiai. Dalis vyrų badavo, o moterys budėjo. "Gerai, kad budėjo nes atsirado du chuliganai, gal provokatoriai, bet pamatę kiek žmonių ten sėdi, išsiskirstė" - pasakojo Sadūnaitė. Šiandien atvažiavo valdžios atstovai: trys deputatai, prokuroras Sodeika(?), ir iš vykdomojo komiteto. Sakė badaujantiems, kad negalima demonstruoti, o jie mandagiai paaiškino, kad nedemonstruoja, o tik naudojasi paskutine priemone, nes į šimtų tūkstančių pasirašytus pareiškimus valdžia visiškai nereaguoja. Prokuroras pridūrė, kad badaujantys įstatymų nepažeidžia ir užtikrino, kad jų nebando išgąsdinti ar grasinti. Paskui labai maloniai atsisveikino, nuvažiavo ir paliko...

"Prie šv. Kazimiero koplyčios išdėtas stendas su aštuonių politkalinių pavardėmis ir keturių iš jų fotografijomis kun. Sigito Tamkevičiaus, Gintauto Iešmanto, Balio Gajausko ir Viktoro Petkaus. Stendo viršuje didelis Vyčio ženklas, iš šono dvi trispalvės, o už stendo didesnė trispalvė. Stende užrašas: "Mes badaujame, kad būtų išlaisvinti visi politiniai kaliniai".

"Šiandien buvau užėjusi pas juos su Robertu Grigu, - tęsė Sadūnaitė, - ten buvo rusų iš Maskvos, kurie domėjosi, ir svečiai iš Vakarų Vokietijos... Žmonės atnešė badaujantiems termosų vandens, gėlių. Vakar prie jų giedoję giesmes".

Robertas Grigas štai ką pasakojo apie badaujančius: "Vaizdas toks neįprastas sovietijos sąlygomis: pas mus anksčiau tokių dalykų nebūdavo. Didelį stendą jie padarė su kalinių nuotraukomis... Prieina daug rusų, domisi, klausinėja, o šie aiškina šito piketo tikslą, ir taip gana susidomėję neagresyviai klausosi žmonių... Mums esant prie GIMTOJO KRAŠTO, fotografas Kapočius irgi įdėmiai fotografavo visus... Visiems klausantiems ir besidomintiems smulkiai aiškina ir atsakinėja į klausimus: tas žinoma, vargina, nes nuo vakar vakaro badauja, geria tik distiliuotą vandenį, bet ir kiti bendraminčiai bei priėjusieji aplinkui aiškina. Žodžiu, žmonės ten daug sužino, ne tik apie kalinius, bet apsimai apie mūsų visų bendrus siekius. Savaimė aišku, čia tomis temomis spontaniškai išsivysto diskusijos. Žmonės aiškiai rodo toki prijaunimą, niekas nesitvėčia, niekas nesmerkė, nebuvo nė vieno pikto išpuolio mums ten būnant..."

"Vienas jaunuolis toki idomų ženkluką atnešė: baltas ženkliukas, jame juodos rusiškos raidės KGB, o nuo jų varva kraujas, ir toliau užrašas "Saugumas ar pavojus?" Aplamai, nė vieno milicininko nebuvo, taip demonstratyviai nesirodo. Pas mus taip nebūna Lietuvoje... Kol kas netrukdo, toliau nežinom kaip bus... Badaujantys pasiryžę viskam... Be trėmino badaus, kiek pajėgs, Dievas žino. Jie numatę aukotis ilgai. Geria distiliuotą vandenį, kad ilgiau ištvėrų. Nepažįstami žmonės atneša mineralinio vandens. Jie sėdi prie savo lozungų ir informuoja praeinančius".

Norintys išreikšti solidarumą su badaujančių šeimos nariais, gali siųsti laiškus:

Vandai Cidzikienei, Gvazdikų 2, Vilnius; ir Saulutei Andreikienei, Pilies 4-3, Vilnius,

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoi!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LIEIDĖJAS "NI." SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TEL.FONAS : (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nėra būtina turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuodžiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

House of Commons Debates

HISTORIC EVENTS

INTERNATIONAL BLACK RIBBON DAY—ANNIVERSARY OF NAZI-SOVIET PACT

CANADA

Mr. Andrew Witer (Parkdale—High Park): Mr. Speaker, today Canadians in 14 cities across the country and over 30 cities around the world will gather together to commemorate International Black Ribbon Day. International Black Ribbon Day symbolizes the quest for peace with freedom. The Black Ribbon is worn to show mourning for those who lost their lives in the defence of freedom and sorrow for those who still suffer.

I call upon Mr. Gorbachev to admit the Soviet guilt at Katyn Forest, to return Eastern Poland, Latvia, Lithuania, and Estonia to their rightful self-determination, and to honour the Soviet Union's undertaking at Yalta 44 years ago to allow free, democratic and unfettered elections in all of Soviet occupied Europe.

CANADA

BLACK RIBBON DAY—ANNIVERSARY OF HITLER-STALIN PACT

Mr. John Reimer (Kitchener): Mr. Speaker, August 23, commemorating the Ribbentrop-Molotov Treaty of 1939, is celebrated as Black Ribbon Day in many communities across Canada including my own constituency of Kitchener. On August 23, 1939, Hitler and Stalin divided eastern Europe between themselves with the final outcome being that some 300 million Europeans became enslaved by communism.

I call upon all Hon. Members to wear a Black Ribbon Day ribbon or button proudly to demonstrate that the millions of people imprisoned behind the Iron Curtain are not forgotten. I call upon the Government of Canada to make strong representations to the Soviet Union welcoming the new attitudes behind the words *glasnost* and *perestroika*, and to prove that these words are not mere rhetoric.

• Kanados Parlamento Biuletenyje, š.m.rugpjūčio mėn. 23 d. laidoje buvo atspausdinti šie parlamentarų pareiškimai, padaryti tą dieną parlamento sesijos metu.

Abu parlamentarai pabrėžė, kad palaiko naują "glasnost" ir "perestroiką" kryptį už Geležinės Uždangos ir ragino, kad tai nebūtų vien retoriniai išsireiškimai.

Juodojo Kaspino Diena buvo paminėta 33-juose pasaulio miestuose, o Kanadoje ji buvo minima 14-koje miestų.

KAIP GYVENA KALINIAI PRAVIENIŠKĖSE

Petras Gražulis

/ t e s i n y s /

Darbe kalame dėžes, xxxx ankštas xxxx. Kadangi mažai vietos, tai sunku praeiti pro darbininkus pasiekti medžiagą. Susiplėšai drabužius, subraižai rankas. Darbo stalai sulūžę, dėžių kalimui visai nepritaikyti. Neturime net plaktukų. Vietoje jų, prie vamzdžio galo pritvirtintas metalo gabalas. Todėl dažnai nusimušame pirštus. Neturime darbinių drabužių. Keletą kartų kreipėmės į meistrą, atasakė, kad jų nėra. Todėl dirbame ir gyvenamose zonoje vaikštome su tais pačiais - purvinais, dulkėtais.

"Jaunimo gretose" Algirdo Pilvelio nupaveiksluoti nuteistieji pavyzdingi, su svariomis naujomis šimtasiūlėmis, blizganciais batais. Pilveliui reikėjo nufotografuoti mūsų zonos 21-mos, 23-čios, 24-tos brigados kalinius. Jų aprangą suplyšus, vienas net virve prisišęs batą. Visi suvargę neskustomis barzdomis, šašais aptekusiais ūsais bei veidais. Kadangi nesiprause, drabužiai neskaltai, tai nuo jų sklinda nemalonus kvapas. Kisenėje duonos gabaliukas, kad turėtų kuo pasistiprint, nenukristų iki darbo pabaigos. Niekaip neperdedant, juos galima sulgyinti su Balio Sruogos "Dievų miško" konclagerio suimtaisiais, kuriuos vadino klipatelėmis. Nuteistieji xxxx xxxx dirba be išieginų dienų, nors įstatyme jie privalo turėti savaitinę poilsio dieną ir dirbti tik aštuonias valandas. Tuo tarpu jie išdirba nuo 8-tos iki 21-mos valandos, o kartais iki pirmos valandos nakties.

Tai vergų darbas, bet vergai buvo perkami, reikėjo už juos mokėti pinigų. Todėl šeimininkas juos saugojo kaip savo nuosavybę, tausojo xxxx jam tarnauti. Mes esame valdiški, nuteisti, pažeminti bebalsiai. Sveikata, xxxx vargai, niekam nerūpi. Nerūpi ką valgome, kokiose sąlygose gyvename, dirbame. Kada atveža į zoną naują kalinį, xxxx drabužius atima - geresnius parduoda, kitus kažkur išveža. Einantys namo jų negauna. Gerai, jeigu artimieji atvažiuoja pasitikti ir atveža aprangą. O jei neatvažiuoja, su kokiais drabužiais keliauti namo?

Gyvenamoji zona, galima sakyti, be jokios erdvės. Visoje teritorijoje pilna žiurkių krūvų. Tualetai tiek gyvenamojoje, tiek darbo zonoje nesvarūs, nevalomi. Kanalizacija užsikisusi, yra nemalonus kvapas. Sekcijos, taip vadinamos patalpos, kuriose gyvena ir miega nuteistieji, yra tvarkingos, gražiai išdažytos sienos, bet jos mažos. Nėra vietos taburetei pastatyti. Nėra radijo taškų. Dėl kvadratūros pasiskūsti negali, nes kaip majoras Barškėtis sako: "Įstatymas jokios kvadratūros ir jokios teritorijos nuteistiesiems nepramato, jiems nepriklauso."

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

PETRAS GRAŽULIS TRANSFERD TO MORDAVIAN LABOR CAMP

A Lithuanian political prisoner serving a 10 month term in labor camp has been transferred from Lithuania to Mordavia, reports the Lithuanian Information Center.

In a July 28 statement to the USSR Procurator General, a committee established to defend Petras Gražulis reported, that the 29-year old Lithuanian was sent from Pravieniškės labor camp near Kaunas, Lithuania, to a labor camp in Mordavia, the location of which Lithuanian camp officials refused to disclose.

Gražulis was tried in February for declining to report for military reserve duty on the grounds that his R.Catholic faith was persecuted and because he considered his country Lithuania, to be under foreign occupation. He spent approximately five months in the Pravieniškės labor camp, during which time, according to the defense committee statement, he endured threats of violence from camp officials and was forced to spend one month in solitary confinement.

"Having failed to break Petras Gražulis through the inhumane conditions of solitary confinement, (the authorities) hope to crush his spirit by removing him from his homeland..." says the statement signed by Nijolė Sadūnaitė, Robertas Grigas, Fr. Kazimieras Gražulis, Valery Senderov and Alexander Ogorodnikov. "We protest the transfer of this prisoner of conscience from Lithuania, and consider it to be one more means by the regime impose severity on Gražulis".

A reliable source in Lithuania reports that Gražulis's friends believe his transfer to Mordavia was an act of revenge by Soviet officials who have come under fire from the West for their treatment of him.

The case of Gražulis, whose political trial was the first one known to have occurred in Lithuania since the onset of Michail Gorbachev's glasnost policy, has attracted considerable attention. In a July 10 speech, Vice President George Bush urged that Gražulis be released. Letters signed by 34 US Senators and 51 Congressmen have been sent to Soviet officials. Human rights groups such as Amnesty International, Helsinki Watch, Coalition for Solidarity with Christians in the USSR and Christian Solidarity International have also taken up Gražulis's defense.

Atvežtam į lagerį susidaro daugybė problemų. Nėra kuo nusikusti. Skuskis kuo nori, bet privalai būti nusikutes. Iš kur imti siūlą, adatą, muilo, sagų, batų tepalo, šepetį batams, drabužiams valyti, popieriaus laiskams, voka, rašymo priemonės ir t.t.? Kur išsiskalbti rūbus, o išsiskalbus, kuo apsiirengti - teguamas tik vienas komplektas. Dantų miltelių zonoje jau daugiau kaip pusė metų nerasti. Paštą siųsti draudžiama, nes kaliniai ją išgeria. Negalima siųsti iš namų ir cukraus - nuteistieji daro samagoną, namų darbo degtinę.

20 dienų darbo zonoje buvo rasti du naminės degtinės aparatai. Tai zonoje ne naujiena. Narkomanija, alkoholizmas ir homoseksualizmas kolonijoje yra plačiai paplitę. Kada nelegaliais keliais kažkas atgabena narkotikų ar alkoholio, tai pusė zonos būna girtų.

Dar šiame pareiškime noriu apie kalinimo sąlygas Vilniaus Lukiškio kalėjime paminėti. Kameros, kurių plotis apie 2 ir ilgis apie 4 metrus, karo metais buvo kalinami du, kartais vienas, nuteistasis. Šiandien čia talpinami šeši, aštuoni ar net devyni. Kameroje, dviem aukštais sudėtos šešios lovos, xxxx pakištas ant skardos lapo, kuris xxxx xxxx vietoje sieto. Taigi, šeši miega lovoje, kiti ant grindų. Devintajam tenka gulėti po lova, nes ant grindų telpa tik du čiuziniai. Toje pačioje kameroje tualetas - koks kvapas suprantama xxxx xxxx. Vietos tiek mažas, kad negali visi kartu lipti iš lovų, nėra kur atsistoti. Tokiose sąlygose nuteistieji vedami vienai valandai pasivaikščioti, pragyvena iki metų laiko. Čia yra neretas svečias ir utėlės ir ligos. Kada mus gabeno iš Vilniaus į Pravieniškių lagerį, tokioje kvadratūroje kaip vagono kupė, kuri apskaičiuojama keturiem žmonėm, sugrūdo net septyniolika. Kad sutilptume, kareiviai turėjo mus spirti batais xxxx.

Taip trumpai apžvelgus atrodo mūsų gyvenimas OČ 12-8 zonoje ir kalinimo sąlygos Lukiškio kalėjime. Pareiškimo tikslas - kad būtų įvesta zonoje tvarka, atitinkanti vidaus tvarkos taisyklėms, nes man vienam sudarytos geresnės sąlygos. Jeigu administracija sudarys sąlygas išsigydyti dantis tik man vienam, duos puodelį, kaip ir padarė, duos kėdę, prirašys darbinius drabužius ir panašiai, tokiu būdu nuteistieji sąmoningai bus nustatyti prieš mane. Aš tapsiu išskirtas iš jų tarpo. Pastaruoju metu tai jau pradėjo ryškėti. Vadovybė tokiu būdu nori nuteistųjų rankomis nutildyti mane, kad nerašinėčiau.

Kai kur šiame pareiškime nėra paminėtos pavarės, bet tai nėra "polemika", kaip Jūs, Prokurore, tvirtinate. Norint įvesti tvarką, pavarės nėra būtinos. Pavyzdžiui, sanitarinę dalį tikrinant, galima ir be pavarės nustatyti ar guli sveikas, kiek laiko. Galima apklausti buvusius baudos izoliatoriuose ir patalpose kameros tipo, kas ten gydo nuteistuosius, skirsto medikamentus - medicinos darbuotojai ar administracija? Galima ir be pavarėdžių patikrinti, ar nuteistieji dirba viršvalandžius, ar turi poilsio dienas. Galima ir be pavarėdžių matyti, kaip apsi-rengę 21-mos, 22-ros, 24-tos brigados nuteistieji.

Iš pokalbio su manimi šių metų gegužės 4-tą dieną buvo matyti, kad Jūs, Prokurore, visiskai nedomino mūsų nuteistųjų kalinimo sąlygos darbe ir gyvenimo zonoje. Jūs stengėtės mane tik bauginti, kad aš nerašyčiau, neiskųščiau, nes, kaip Jūs tvirtinote, už rašinėjimus galiu būti nubaustas ir panašiai. Nesvarbu ką Jūs sakytumėte, kaip baustumėte. Matydamas tai xxxx ir tik apie save rašyti negaliu. Aš kaip tikintis privalau užjausti artimą ir padėti jam. Nuteistieji, išvarginti katorgiško darbo, norėdami pailsėti žaloja savo sveikatą, prarydami xxxx gabalus, suvirinimo elektrodus, susipjausto venas, išsivaro xxxx vinių taip, kad net nesimato, kartais xxxx ir plaučius. Išimti iš jų svetimkūnių, susižalojusieji vežami į ligoninę. Tokiu būdu jie gali pailsėti.

Kadangi medicina lageryje yra kontroliuojama vadovybės, o vadovybė bei saugumas prieš mane labai nusistatę, todėl man susirgus gali būti panaudota medicina suluošinant sveikatą ar net nužudant.

KUN. A. GRAŽULIO PAREIŠKIMAS

1987 m. spalio 6 d. Alytaus miesto LDT vykd. k-to pirmininko pavaduotojas A. MAKŠTUTIS, atėjęs į Alytaus II-jo klebiniją, man perskaitė RRT igaliotinio P. ANILIONIO 1987 m. rugsėjo 20 d. išėjimą. Palikti išėjimo nuorašą ar leisti nusirašyti tekstą A. Makštutis atsisakė. Toks pareigūnų elgesys liudija, kad jie nėra ištikinė iškeltų kaltinimų pagrįstumu ir todėl nori, kad platesnis piliečių ratas nesusipažintų su tikslu išėjimo turiniu. Tokia oficialių ir neva viesai skelbiamų dokumentų nuovisumenės slėpimo taktika, išgalėjusi praeityje, nesiderina su dabartine persitvarkymo ir viešumo atmosfera.

P. Anilionio pasirašytame išėjime aš esu kaltinamas, kad 1987 m. rugsėjo 13 d. atvykęs į Šiluvos baziliką, pasakiau antitarybinio pobūdžio pamokslą. Esą pamokslu metu raginęs netikėti tarybinės propagandos teisingumu, aukštines nuteistus valstybinius nusikaltėlius - kunigus Alf. SVARINSKĄ, S. TAMKEVIČIŲ ir J.K. MATULIONĮ, kvietęs tikinčiuosius išlaisvinti "Lietuvą iš nekrikštytų rankų". Po pamokslų giedojęs buržuazinės Lietuvos himną. Tuo esąs pažeidęs LTSR konstitucijos 50 str., draudžiantį kurstyti nesantaiką ryšium su religiniais kultais ir religinių susivienijimų nuostatus, ribojančius dvasininkų veiklą ta religinė bendruomene, kuriai aptarnauti RRT įstaiga yra juos užregistravusi.

Į siuos kaltinimus štai ką turiu atsakyti. 1987 m. rugsėjo 13 d. į visos Lietuvos katalikų šventovę atvykau pasimelsti kaip privatus maldininkas. Tą dieną jokių specifiskai kunigiskų apeigų neatlikinėčiau. Po Sumos dalyvavau pamaldžios liaudies atgailos procesijoje -kalbant Rožančių, keliaisėjome apie baziliką. Šiluvoje jokio pamokslu nesakiau, tik kaip įprasta, pradėdant kalbėti rožančių, garsiai paskelbiau, kokia intencija melsimės - t.y. atgailos intencija už mūsų tautiečių padarytas nuodėmes, jungiant savo maldą su ta pačia intencija kalėjimuose kalinamų kunigų sudedama auka. Kiek žinau, nėra nei Bažnyčios, nei valstybės įstatymo, draudžiančio tikintiesiems bažnyčioje ar šventoriuje garsiai melstis, taip pat nėra įstatymo draudžiančio eiliniam tikinčiajam pasauliečiui bendros maldos pradžioje paskelbti už ką melsimės. Taigi, aš atlikęs tai, ką gali atlikti tikintysis pasaulietis, esu kaltinamas, kad atlikinėčiau dvasininko pareigas ne toje bažnyčioje, kur esu registruotas. Jeigu esu baudžiamas už tokį "nusikaltimą", tai tada nuosekliai laikantis P. Anilionio požiūrio, reikėtų bausti visus tikinčiuosius, kurie užėina melstis į bažnyčią ne tose vietose, kur yra registruoti. Tada reikėtų prie bažnyčios durų pastatyti valdžios pareigūnus, kurie neleistų į bažnyčią iš kitur atvykusių tikinčiųjų. Argi P. Anilionis jau tiek mažai beturi nuovokos, kad tokius absurdiškus kaltinimus kelia?

Išėjime esu kaltinamas, kad paskelbdamas rožančiaus maldos intenciją, raginau žmones netikėti tarybine propaganda. Tame ir dalykas, kad tarybinė propaganda užsiima ir ateizmo, t.y. bedievybės propaganda. Aš raginau tikinčiuosius melstis, kad nepasiduotume ateistinei propagandai, brangintume tikėjimą. Negi gali kunigas ar tikintysis melstis intencija, kad ateistinei propagandai pasisektų išplėsti iš žmonių širdžių tikėjimą. Tokios maldos intencijos iš tikinčiojo žmogaus gali reikalauti nebent nesveikos psichikos žmogus. Negi yra tarybinis įstatymas, draudžiantis tikintiesiems melstis, kad tikėjimas negestų, o plistų žmonių širdyse?

Nesuderinamas su krikščionių tikėjimo išpažinimo laisve ir P. Anilionio reikalavimas, kad tikintieji nesimelstų už kalinius, ypač kunigus, net nekeliant klausimo, teisingai ar neteisingai nuteisti kaliniai. Evangelijoje jiems parodytas gerumas ir meilė prilyginama pačiam Kristui parodytam gerumui (Žiūr. Mt. 25,45). Pirmajame amžiuje krikščionių persekiojimo metu, suėmus apaštalus, visa Bažnyčia vietai meldėsi (Žiūr. Ap. D. 12,5). Netgi P. Anilionio ginami įstatymai būtų žiauresni nei pirmųjų amžių krikščionių persekiojimų išieisti įstatymai.

Išėjime įrašytos frazės "kvietė" tikinčiuosius išlaisvinti "Lietuvą iš nekrikštytų rankų" iš viso nebuvo mano paskelbtojo Rožančiaus maldos intencijoje, tai ateistinės valdžios atsiųstų į bažnyčią šnipų fantazijos vaisius.

Netiesa, kad po atgailos procesijos giedojau buržuazinės Lietuvos himną. Jį užtraukė ir giedojo tikinčioji liaudis. Tame himne - žymaus lietuvių rašytojo V. KUDIRKOS "Tautiškoje giesmėje" nėra jokio antitarybiškumo, nes jis sukurtas praėjusio šimtmečio pabaigoje, kai dar niekur nebuvo tarybų valdžios. Kad jame nėra nieko antitarybinio, liudija ir tas faktas, kad 1944-45 metais šis himnas buvo oficialus Lietuvos TSR himnas. Tuo metu P. Anilionis dirbo Joniškėlio raj. vykd. k-to pirmininku ir tikriausiai žinojo, koks tuomet buvo LTSR valstybinis himnas, o jei primiršo, tai prieš rašydamas išėjimą, galėjo pažvelgti į "Lietuviškąją tarybinę enciklopediją"(12 t. Vilnius, 44 psl.). To būtų užtekę, norint išvengti nemalonių perlenkimų, kai Stalino laikų LTSR valstybinio himno giedojimas laikomas antitarybinio nusikaltimu.

P. Anilionio išėjime rašoma, kad Šiluvos bažnyčioje kalbėjęs be Raseinių vykd. k-to leidimo. Iš tikrųjų gi Religinių susivienijimų nuostatai reikalauja pranešti, o ne gauti leidimą.

Kadangi, kaip jau anksčiau minėta, maldos intencijos paskelbimas nėra joks kunigiškas veiksmas, tai tuo labiau jam nereikalingas rajono valdžios leidimas.

Kai dėl Raseinių rajono valdžios, tai savo fanatiška elgsena ji jau seniai nutiekia tikinčiuosius prieš save ir valdžios proteguojamus ateistus. Pvz., 1986 m. vieną savaitę prieš didžiuosius atlaidus Šiluvoje, buvo uždrausta klebonui mons. GRAUSLIO pakviestam pamokslininkui, Eržvilko klebonui P. MEILUI, sakyti tuose atlaiduose pamokslus; šiais metais taip pat pasielgta su kitu atlaidams kvieštu pamokslininku - Lazdijų dekanu V. JALINSKU. Ateistai gali pasikviesti paskaitai skaityti gabų, idomų lektorių, o tikintiesiems Šiluvoje teleidžiama klausytis tik nespėjusių per savaitę pasiruosti aplinkinių kaimų parapijų kunigų pamokslų. Argi tai suderinama su tikinčiųjų ir ateistų lygiateisiškumo principu, įrašytu TSRS ir LTSR konstitucijose?

Ar tokie valdžios pareigūnai ateistinio uolumo eksec-sai gali sustiprinti tikinčiųjų pasitikėjimą tarybinės valdžios garantuojama laisve? RRT igaliotinis P. Anilionis, vietoj mėginęs šalinti tokio pobūdžio eksecsus išėjimais, tokiu kaiman atsiųstais, juos skatina ir palaiko. Negi persitvarkymas taip ir nepalies RRT igaliotinio P. Anilionio įstaigos darbo stiliaus?

Prašau Jus, Generalinį Sekretorių, nurodykite RRT igaliothinui P. Anilioniui, kad atšauktų nepagrįstą išėjimą ir kad toliau stengtųsi švelninti įtampą, atsiradusią tarp tikinčiosios Lietuvos liaudies ir ateizmo propaguojančių tarybinės valdžios pareigūnų.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

KOLŪKIO TIKINTIEJI PRAŠO AUTOBUSO, GRASINA STREIKUOTI

Klaipėdos rajono JULIAUS JANONIO kolūkio darbininkai pernai kreipėsi į Lietuvos TSR Ministrų Tarybą, prašydami leidimo nusipirkti savo autobusą, kuris patenkintų jų religinius bei kitus poreikius. Leidimo negavo, tačiau kuriam laikui buvo leista išrašyti kolūkio autobusą nuvažiuoti į bažnyčią. Kompartijos pareigūnei uždraudus autobuso vartojimą tokiam tikslui, kolūkio darbininkai š.m. liepos mėn. parašė antrą pareiškimą valdžiai, kuriame grasino paskelbti streiką, kaip darė Klaipėdos vairuotojai, jei nebus leista pirkti autobusą ar pasiskolinti kolūkio autobusą. Pateikiame antrąjį pareiškimą. Neišaiškintos vietos pažymėtos kryžiuokais.

Lietuvos TSR Ministrų Tarybai
Lietuvos KP CK pirmajam sekr. draugui R. Songailai
Jauliaus Janonio kolūkio pirmininkui
Klaipėdos rajono Juliaus Janonio kolūkio darbininkų

PAREIŠKIMAS

Kai patį pirmą kartą pareiškimą (xxx priedas) perdavėm

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI

Nauji nariai:

1457. Bilevičių Vinco ir Sofijos atminimui	\$ 450.-
1458. Gaivelienė Mėta	100.-
1459. Danys Danutė	100.-
1460. Josiukas A. dr.	100.-
1461. Lietuvių Žurnalistų Sąjunga	100.-
1462. Puvaskienė Elena.....	100.-
1463. Mališka Paulius	200.-
1464. Dalinda L.	1,000.-
1465. Pacevičiūtės-Sakalauskieneš Jadvygos atm.....	200.-
1466. Gudas Juozas ir Elena	100.-
1467. Mockutė Lina	100.-
1468. Bumbulienė Monika	100.-
1469. Bekeris Paulius	100.-
1470. Balisienė Lydia	100.-
1471. St. Catherines Taut. šokių g-pė "Nemunas".....	200.-
1472. Janulatieneš K. atminimui	100.-
1473. Krikščiūnas Alfonsas	100.-
1474. Pareštienės Marijos atminimui	100.-
1475. Kukošiaus Petro atminimui	230.-
1476. Inkrato J. atminimui	112.-
1477. Macevičiūtė Marija	100.-
1478. Noliaus Alberto atminimui	200.-
1479. Svilo Juozo atminimui	670.-

Įnašus papildė:

23. KLB Ottawos Apylinkė iki.....	\$ 9,600.-
48. PARAMA Liet. Kredito kooperatyvas	5,850.-
58. Aperavičiaus Kazio atminimui	660.-
64. Vieraitis Juozas	200.-
98. PRISIĖLIMO parap. kredito koop-vas.....	2,900.-
109. Balsio Leopoldo testam. palikimas	101,850.-
153. Kantautai Adomas ir Filomena	30,000.-
272. L.K. Moterų D-jos Delhi skyrius	875.-
306. Wellando Medžiotų klubas LITUANICA.....	150.-
440. Vindašiaus Edmundo ir Povilo atminimui.....	552.-
457. Sekonis Adolfas ir Teklė	200.-
468. Saplys Bronius	200.-
577. Šlekys Eliziejus ir Ksavera	1,000.-
651. Grudzinskas Kostas	3,370.-
758. Yokubynienė Maria	250.-
766. Toronto Lietuvių Namai	6,450.-
852. Dabkus Paulius	300.-
1010. Vyšniausko Povilo testament. palikimas	1,100.-
1063. Dabkienė Ona	300.-
1078. Macevičiūtė Marija	300.-
1102. Hamiltono Sporto Klubas KOVAS	300.-
1114. Motiejūnas Vladas	600.-
1179. Leščiaus Kestučio Antano atminimui	230.-
1182. Puvaskis Steponas	1,000.-
1230. Vaičaitis Bronius ir Sofija	325.-
1303. Ralio D. testamentinis palikimas	37,000.-
1305. Sniečkaus Viktoro dr. atminimui	350.-
1375. Gudinskas J.	200.-
1389. Smilgienės Konstancijos atminimui	608.-
1397. Gaivelio Jono atminimui	200.-

Pradiniai įnašai:

Ciplijausko Liudo atminimui	\$ 50.-
Snieckus P. dr.	25.-
Dulevičius K.	30.-
Krono Eugenijaus atminimui	20.-
Jurkenienės Onos atminimui	55.-
Stankaus J. atminimui	30.-

Visi tikime, kad išeivijos lietuviai dažnai galvoja apie TĖVYNĖS LAISVĖ - visi taipgi žinome, kad tai įvyks!!! Tad neužmirškime aukoti KANADOS LIETUVIŲ FONDUI, kurio kapitalas eis Tėvynės atstatymui. Kapitalo procentai remia mūsų jaunimą, kad jis nepamirštų mūsų Tėvynės ir mūsų kalbos!

Jūsų patogumui, galima įnešti į Hamiltono, Montrelio ir Toronto PARAMOS bei PRISIĖLIMO parapijos kooperatyvinius bankus. Laukiame!!!

Primername visiems, kurie pakeitė adresus - nepamirškite pranešti naujus, - dėkojame iš anksto. K.L.F.

REMĖ KANADOS LIETUVIŲ FONDA !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokimė jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šokis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanas lietuvių išeivijai!"

Klaipėdos rajono xxxx skyriaus sprendimui, tas skyrius per mūsų kolūkio pirmininką mums davė tokią atsakymą: "Autobuso nepirksite, nes Jums bus leista išrašyti mūsų autobusą šventadieniais nuvažiuoti į bažnyčią".

Sutikome. Tai mums kurį laiką leido išsirašinėti, bet dabar vėl nebeleidžia, nes užprotestavo Klaipėdos rajono KP trečioji sekretorė Stanelienė. Girdi, tai trukdo važioti moksleivius ir kitus. Žinoma, tai yra tik piktybiniai prasimanymai. Mes niekada netrukdam ir pati kolūkio vadybė tai pramatė ir mums leido autobusą išsirašyti porai valandų šventadieniais.

LTSR konstitucija 6-ju straipsniu garantuoja: "TSKP egzistuoja liaudžiai ir tarnauja liaudžiai". O gyvenime priešingybė. Partija trukdo valdžiai savo darbininkams patarnauti. Tikintiesiems ne tik neleidžia savo reikalams nusipirkti autobusą, bet dar draudžia išsirašyti iš savo kolūkio ir kitų organizacijų. O kolūkiuose dirba daugiausia tikintieji, nes pensininkai turi savo normas išpildyti.

Ar humaniška taip elgtis su tikinčiaisiais darbininkais? Ar nereikia čia radikalaus pertvarkymo? Todėl dar kartą prašome leisti mums išsirašyti autobusą arba nusipirkti savą. Jei nebus atsižvelgta į mūsų prašymą, mėginsim savo teises ginti Klaipėdos vairuotojų pavyzdžiu. Neišsim į darbą, nes kitos priemonės nepadeda. Laukiame skubaus atsakymo.

LITHUANIAN HELSINKI GROUP DEMANDS RETURN OF P.O.C. IEŠMANTAS' CREATIVE WORKS

The Lithuanian Information Center has received Document Nr. 38 issued by the Lithuanian Helsinki Monitoring Group. It demands that the Soviet government return the confiscated writings of the Lithuanian prisoner of conscience and poet Gintautas Iešmantas, who is serving an 11 year sentence for writing "anti-Soviet" poems and articles. The complete text of the document follows.

To the Presidium of the USSR Supreme Soviet, Lithuanian Helsinki Monitoring Group Document 38 statement

In this statement we are writing to you on behalf of Lithuanian poet and journalist Gintautas IEŠMANTAS. Having completed the labour camp portion of his sentence, he is presently in exile in Komi ASSR, Vuktyisky rayon, in Podcherye. During searches and while he was under arrest, KGB agents of the Lithuanian SSR confiscated Iešmantas' collection of poetry, consisting of approximately 1500 poems and 10 epic poems. Despite continuous appeals, they have not yet returned to the author.

The following is a list of statements, demands and letters which Gintautas Iešmantas has written to various institutions: August 11, 1986 letter to the Lithuanian SSR CC Secretary L. Šepetys; November 8, 1986 letter to the editors of the newspaper LITARATŪRA IR MENAS (Literature and Art), with a request that it be printed in the newspaper; November 11, 1986 letter to the editors of LITERATURNAYA GAZETA (The Literary Gazette); statement in the beginning of 1987 to the Presidium of the Lithuanian SSR Supreme Soviet; April 21, 1988 letter to the chairman of the USSR Writers' Union A. Voznesensky; and a letter to the International

PADĖKA

Mūsų Miela Mama - Močiutė

MARCELĖ JOKŪBAITIENĖ-ŠTRIMAITYTĖ

mirė 1988 m. birželio mėn. 13 d., sulaukusi 94 m.

Nuosirdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijos klebonui **kun. J. Aranauskui, SJ** už lankymą ligoninėje ir atlaikytas gedulingas mišias. Dėkojame **kun. Pauliui Mališkai** už atlaikytas šv. mišias, **Aušros Vartų parapijos chorui** už giedojimą, **muzikui Aleksandrui Stankevičiui** už vargonavimą.

Taip pat nuosirdžiai dėkojame Lietuvos Kankinių parapijos klebonui **kun. Jonui Staškevičiui**, atlaikusiam laidotuvių mišias ir palydėjusiam į kapines.

Ačiū visiems taip gausiai dalyvavusiems laidotuvių mišiose Montrealyje ir Toronte, užprašiusiems šv. mišias, aukojusiems Marijos Nekalto Prasidėjimo seselims, **TĖVIŠKES ŽIBURIAMS**, už pareikštą užuojautą liūdesio valandą ir palydėjimą velionės į amžiną poilsio vietą.

Viešpatie, suteik jai amžiną ramybę.

Nuliūdę vaikai: **Vincas, Juzė, Julija** ir Antanas su šeimomis.

PEN Club. To date barely anyone has responded. Only the editors of the newspaper LITARATŪRA IR MENAS informed Iešmantas that they had no plans to publish his letter. Central Committee Secretary L. Šepetys forwarded Iešmantas's letter to the Lithuanian SSR procurator. Procurator Jurgis Bakučionis responded by saying that "Gintautas Iešmantas" creative works are considered material evidence, and in this case the court's decision stands."

Thus the manuscripts of Gintautas Iešmantas have not been returned. But this is not right, for the majority of his poems and epic poems cannot be held as evidence. A bureaucratic solution to this problem also negatively affects the process of restructuring. In the October 3, 1987, issue of both LITARATŪRA IR MENAS and TIESA (Truth), the very same L. Šepetys wrote: "I can state with full authority that we have no creative work which is or was forbidden for ideological, political reasons".

The facts speak otherwise. In the not too distant past a series of works by Lithuanian authors were kept under lock and key: Vincas Kudirkas' SATIRES, V. Pietais' ALGIMANTAS, some of Maironis' works, J. Mikėlinskas' novel THE LAND OF BLACK FIRS, and others. What are we to expect when the aforementioned works see the light of day? Why are Gintautas Iešmantas' manuscripts still sequestered? This is a clear violation of the freedoms of the creative thought and speech.

We think that the Presidium of the Supreme Soviet will use all the means at its disposal for a just resolution of this question and that all of the works confiscated by the KGB in the 1974-1986 period will be returned to their author Gintautas Iešmantas.

Signed: Fr. Gustavas Gudanačiūnas, Mečislovas Jurevičius, Vytautas Vaičiūnas, June 24, 1988.

Šalia vienas kito kartu mes stiprėjame

Kanadoje didžiausias mūsų turtas yra mūsų žmonės. Dėka vieningumo, harmonijos ugdymo tarp rasų ir lygybės principų, mes klestime. Mūsų naujausias Multikultūros Aktas įpareigoja vyriausybę kovoti su visokiais nusistatymais prieš rasę ir diskriminaciją. Tokią garbingą laikyseną, skatinamą visame krašte, paveldės mūsų vaikai. Šalia vienas kito, kartu mes stiprėjame.

● Please send me information about the world's first Multiculturalism Act and a copy of the proclamation suitable for framing.

● LANGUAGE PREFERENCE: ☐ English ☐ French

● Please print clearly:

● NAME: _____

● ADDRESS: _____

● CITY: _____

● PROV: _____ POSTAL CODE: _____

● Mail to: Canadian Multiculturalism Act
Dept. of the Secretary of State of Canada
Communications Branch
Ottawa, CANADA K1A 0M5

● MBE6-55

Department of the Secretary of State of Canada
Gerry Weiner, Minister of State for Multiculturalism

Secrétariat d'État du Canada
Gerry Weiner, Ministre d'État au Multiculturalisme

1988. IX. 1

MONTREALIO
LITUANISTINĖS
MOKYKLOS
40 METŲ
JUBILIEJAUS
VAKARE

Vakaro Rengimo Komiteto pirm. Stasė Mikalajūnaitė.

Jubiliejinio vakaro pranešėjai Linas ir Asta Staškevičiai.

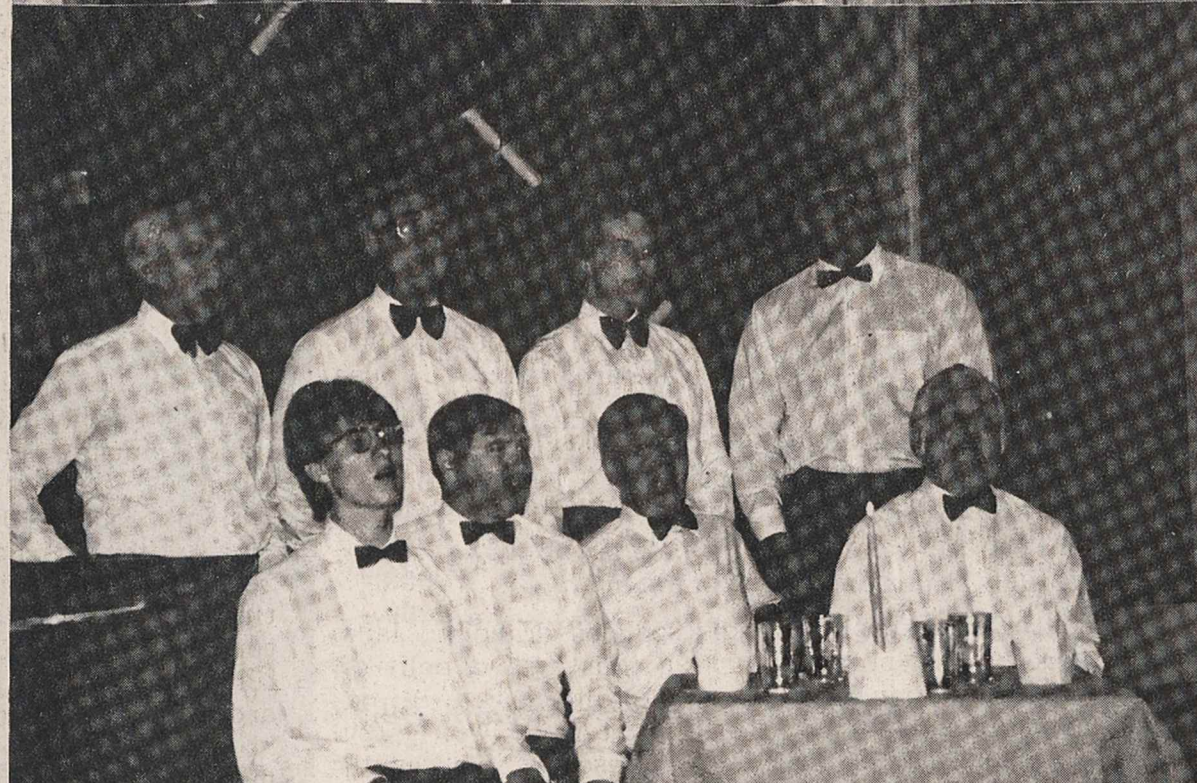
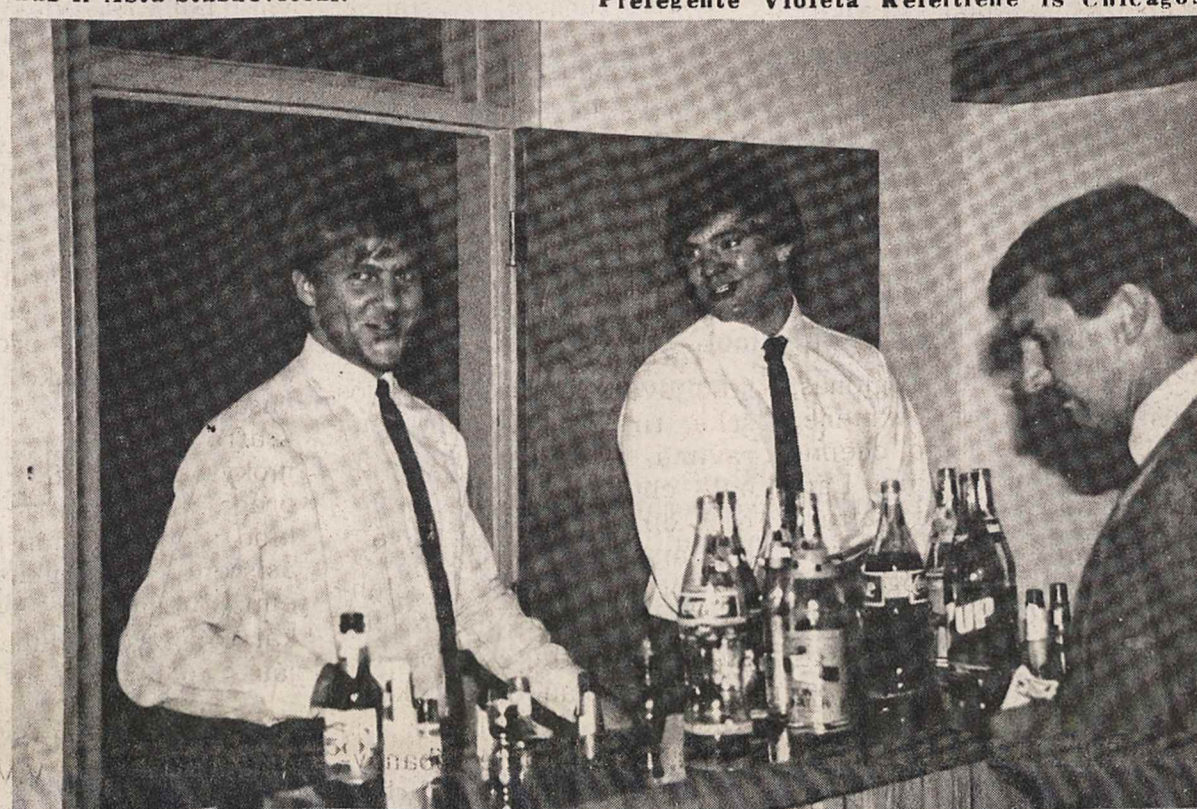
Prelegentė Violeta Kelertienė iš Chicago.

Momentai
iš Jubiliejinio
vakaro

Visos
nuotraukos
R. Piečiai

MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLA DĖKOJA IR KVIEČIA

Atrodo, dar visai nesenai į Montrealio AV parapijos salę šių metų gegužės mėn. 14 d. susirinko gausus būrys svečių paminėti MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 40-ties METŲ JUBILIEJŲ.

Nauji komiteto nariai idėjo daug darbo ruošdami šią iškilmingą vakarienę. Padėkos žodžių nusipelno S. Mikalajūnaitė - vėjų komiteto pirmininkė, Lituanistinės mokyklos mokytoja; V. Adomonytė-Ramsay, - tėvų komiteto pirmininkė, R. Rudinskienė - pirmininkės pavaduotoja, D. Kudžmaitė-Sodo - išdėstė, J. Adamonytė - Lituanistinės mokyklos vedėja; Tėvų komiteto narės: D. Vasiliauskiene ir A. Drešerienė. Jų organizuotas vakaras ne tik atnešė didžiulį pelną lietuviškai mokyklai, bet kartu įstrigo į atmintį kiekvienam jame dalyvavusiam. Per tas kelias valandas susitikę klasės draugai ir mokytojai galėjo pasikalbėti, pavartyti mokyklos istorijos metraštį, prisiminti skaidrėse įamžintus moksleivių ir mokytojų gyvenimo momentus, pasiklausyti skambių lietuviškų dainų...

Naujas komitetas nuoširdžiai dėkoja VISIEMS, AKTYVIAI PRISIDĖJUSIEMS PRIE ŠIOS JUBILIEJINĖS VAKARIENĖS SURENGIMO, PROGRAMOS, VISIEMS AUKOJUSIEMS LITUANISTINEI MOKYKLAI.

Atskirai norėtusi padėkoti šiems asmenims: A.L. Staškevičiams - vakaro pravedėjams; V. Kelertienei - viešniai iš Čikagos, pasisakiusiai apie lietuviybės išlaikymą išeivijoje; A. Stankevičiui ir jo vadovaujamam Montrealio Vyrų Oktetui; S.Staškevičienei, S.Mikalajūnaitei, V. Ramsay - paruošusioms mokyklos metraščio išleidimą; I.R. Sat-

kauskams, S. Staškevičienei - paruošusiems skaidres iš mokyklos gyvenimo; Seselėms, suteikusioms patalpas organizacinių susirinkimų pravedimui; J.D. Baltuoniams, R. Lapinienei - padėjusiems išsiuntinėti laiškus; S. ir T. Lekman- parūpinusiems gėles; D. Staškevičienei, E. Kerbelienei, B. Rupšienei, S. Baršauskienei, M. Girdžiuvienei, M. Vaupšienei - paruošusioms vakarienei maistą; Visoms merginoms, aptarnavusioms stalus; D. Gruodienei, E. Kerbelienei, G. Stankevičienei, T. Yaunish, J. Martel, T. Mickienei, J. Blauzdžiūnui, V. Išganaičiui, H. Išganaičiui, Pr. Baltuoniui, E. Urbonaitei, E. Petrovienei - dailininkams aukojusiems savo kūrinius loterijai; A. Celteriutei - paruošusiai salės dekoracijas; J. Valiuliui, R. Žitkui, D. Piečiaiui, A. Dasiui - suorganizuotiems ir aptarnavusiems barą; P. Murauskui - atsakingam už vakaro muziką; R. Piečiaiui - įamžinusiems baltaus akimirkas fotografijose.

Vėjaus komitetas atsiprašo, jei per klaidą nepaminėjo kieno nors pavardės.

Vėjaus komitetas ir jo pirmininke STASĖ MIKALAJŪNAITĖ džiaugiasi sėkmingai suorganizuotu renginiu. Renginio ir vėjaus metu surinkta didelė pinigų suma (\$10200) leidžia padengti buvusią Lituanistinės mokyklos deficitą. Tačiau svarbiausia, ši vakariene atskleidė tai, kad kiekvieno lietuvių montrealiečio širdyje dega meilė lietuviškumo išlaikymui, lietuviškai mokyklai ir jos stiprinimui, kad kiekvienas stengiasi kuo daugiau jai padėti.

Vėjaus komitetas ir toliau tęsia savo darbą. Praeitais metais buvo sėkmingai suorganizuoti mokyklos atidarymo pietūs, todėl nutarta juos rengti kasmet. Šiemet jie įvyks spalio mėnesį.

Mokslo metų pradžia Lituanistinėje mokykloje prasideda rugsėjo mėn. 17 d., 9 val. ryto tose pačiose patalpose.

PASAULINIS RAŠYTOJŲ KONGRESAS VYKS KANADOJE

P.E.N. anglų kalbos skyrius Toronte gavo iš provincinės vyriausybės \$150.000 paramą P.E.N. Pasaulinio Kongreso suvažiavimui, kuris vyks Toronte rugsėjo 23-27 ir 28-30 d.d. Montrealyje.

P.E.N. yra tarptautinė organizacija, įsteigta 1921 m. britų rašytojų: George Bernard Shaw, R.M. Foster, John Galsworthy ir H.G.Wells. Ši organizacija skatina didesnę savitarpio supratimą visų tautų rašytojų, skelbia žodžio laisvę visur, kur ji yra pavojuje ir dirba, kad išsaugotų pasaulinę literatūrą. P.E.N. organizacija turi du skyrius Kanadoje - vienas yra Toronte ir kitas Montrealyje.

Ontario Kultūros ir Komunikacijos ministerė Lily Munro paskelbė, kad Kanadoje bus pirmą kartą sušauktas P.E.N.Kongresas ir poetai, rašytojai, vertėjai, dramaturgai ir leidėjai iš viso pasaulio dalyvaus literatūros sesijose ir viešuose skaitymuose Harbour-front'e Toronte.

Iki dabar P.E.N. buvo sušaukęs 53 kongresus. Iš jų tik trys vyko Š.Amerikoje - visi New York'o mieste.

Tikimasi, kad Torontansuvažiuos 500-700 delegatų iš viso pasaulio. Rūpinamasi, kad jame būtų tinkamai atstovaujamos ir moterys, ir Trečiojo Pasaulio rašytojai.

/ Iš "Canadian Scene", Issue 1266, 1988./

Keletas lietuvių rašytojų priklauso P.E.N.organizacijai. Reikia tikėtis, kad jie dalyvaus šiame rašytojų kongrese.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠVILIOJE)

DALIS RANKRAŠČIŲ
SUGRAŽINTI Į VILNIŲ

Sov. Ukrainos centrinis valstybinis istorijos archyvas randasi Kijevo mieste. Jame buvo ir Vilniaus Universiteto profesorų mokslinių darbų rankraščiai, patekę ten po Vilniaus medicinos-chirurgijos akademijos uždarymo 1842 m. Pagal turimą Vilniaus bibliotekoje rankraščių sąrašą, dabar apie 1/3 buvusių kolekcijos rankraščių yra sugražinti į Vilniaus Universitetą.

• Kauno Pieno Kombinas pagamino ir išleido į rinką dvi naujas neriebaus sūrio rūšis: "Medžiotojas", įtrintas su česnakais ir pipirais ir "Iškylautojas", pajavirintas prieskoniais ir aštresnio skonio priedais.

• Mokslų Akademijos Fizikos Instituto taršos tyrimo skyriaus vadovas Evaldas Vėbra "Švyturio" žurnalo pravestame pasikalbėjime pasisakė apie pavojų ekologijai Lietuvoje. Jis patvirtino, kad "...į atmosferą patenka vis daugiau toksinių medžiagų: sieros, azoto oksidų, cheminės sudėties dulkių ir kitų ingredientų. Statistikos komiteto duomenimis, praėjusį penkmetį respublikoje pramonė į atmosferą išmetė 2,3 mil. tonų teršalų. Pavojingiausioje aklavietėje atsidūrė Lietuvos vidurys ir šiauriniai jos pakraščiai: Kauno - Elektrėnų - Vilniaus - Kėdainių regionas, Mažeikiai, Naujoji Akmenė. Tokio detonuojančio chemijos užtaiso neturi nei Latvija, nei Estija, nei Baltarusija. Vilniuje užterštumas taip pat didelis, bloga gatvių ventiliacija.

Ekologiją griauianti veikla - tokia pat žalinga, kaip karo ugnis. Todėl disonansu nuskamba nesąžiningi ir antimoksliniai Eltos išplatinti ir kiti spaudoje pasirodę pareiškimai,

• Švedijoje jau 1763 m. valdžia pradėjo reikalauti, kad kiekviena parapija rūpintųsi seneliais, invalidais ir beturčiais.

Visuotinis privalomas sveikatos draudimas pradėjo veikti nuo 1955 metų. To draudimo išlaidoms padengti pajamas gaunąs asmuo moka tik 25% draudimo mokesčių. 1961 m. pradėjo veikti visuotinis senatvės pensijų įstatymas, pagal kurį pensijos dydis sudaro maždaug pusę gautojo atlyginimo.

Vaikams iki 16 metų amžiaus (o moksleiviams iki 18 m. amžiaus) mokamas priedas.

Nuo 1953 m. dirbantįjį gauna 3 savaites apmokamų atostogų, o nuo 1963 metų - 4 savaites.

Po ilgo ir žiauraus lietuviškos spaudos draudimo laikotarpio caro valdžia pradėjo pamažu keisti savo politiką. Spaudos draudimo panaikinimo lietuviškoji visuomenė nekantriai laukė ir pagal spėjimus tai turėjo įvykti apie 1903 metų pabaigą. Tas reikalas nuistėsė iki 1904 metų gegužės. Tuomet patvirtintas ministerių kabineto nutarimas skelbė: "Atsiekiant visus anksčiau išduotus apribojančius nutarimus ir valdžios įsakymus, liečiančius lietuviškus ir žemaitiškus spausdinius, leisti vartoti jų kūrybą be rusiško, taipgi lotynišką ar kokią kitą raidyną".

Spaudos draudimo panaikinimas visgi neleido pilnai išsivystyti leidykloms, kadangi jų veikla ir toliau buvo cenzūros trukdoma.

1904 metais lapkričio 18 d. Peterburge pasirodė pirmas savaitraščio numeris "Lietuvių Laikraštis".

Dr. Barbora Vileišytė

užsiųpulantys rašytojas, žurnalistus, dorus visuomenės žmones, prakalbus apie liūdną ekologinę padėtį Lietuvoje. Kodėl juoda lokį reikia dažyti baltai? Ekologinę padėtį reikia žinoti, skaičius skelbti. Viešai kalba mokslininkai, rašytojai, žurnalistai. Tyli ministerijų, susivienijimų, įmonių vadovai, direktoriai, partijos ir komjaunimo darbuotojai."

APIE KANADOS
LIETUVIUS FILMUOTOJUS
RAŠOMA LIETUVOJE

Du Kanadoje gyvenantys lietuviai filmuotojai buvo plačiai aprašyti Vilniuje išeinančiame žurnale "KINAS". Tai kino režisierius, Yorko Universiteto profesorius Vincentas Vaitiekūnas ir kino operatorė, dirbanti National Film Board of Canada Montrealyje, Rita Dirsė.

Jie lankėsi skirtingu laiku Lietuvoje ir ten turėjo progą susipažinti su Lietuvos filmuotojais ir jiems parodyti savo sukurtų juostų. V. Vaitiekūnas yra gimęs Lietuvoje, o R. Dirsė - Toronto mieste. Kaip rašoma žurnale, ji gerai kalba gimtosiomis savo tėvų kalbomis - lietuviškai ir latviškai; taip pat laisvai vartoja anglų ir prancūzų kalbas, neblogai susikalba ispaniškai.

Į klausimą, kaip ji pasirinko kino operatorės profesiją, Rita atsakė:

"Toronto Universitete studijavau psichologijos šaką, tiriančią žmonių bendravimą be žodžių ("nonverbal communication"). Vėliau dirbau su vaikais, turinčiais emocinio bendravimo problemų dėl nepalankių šeimyninių aplinkybių, fizinį traumų, kalbos defektų. Turėjau draugų kino studijoje, domėjausi jų darbu. Jie pasiūlė išbandyti jėgas pačiai - padirbėti operatoriaus asistente. Tik po penkerių metų sta-

TAUTĄ YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES
RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PA-
DĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI
KARTU".
Havelock Ellis

žuotės ėmiau filmuoti savarankiškai.

Paklausta nuomonės apie Lietuvos kinematografiją bei apie lietuvių ir kanadiečių kultūrinio bendravimo galimybes, Rita Dirsė davė tokį atsakymą:

"Mūsų šalių žmonės tiek pat panašūs, kiek ir gamta. Jie draugiški, nuoširdūs, darbštūs. Mačiau nemažai jūsų filmų. Patiko Algimanto Puipos "Moteris ir keturi jos vyrai", Roberto Verbos "Senis ir žemė", "Šimtmečių godos". Tai pasaulinio lygio veikalai. Puikūs Henriko Šablevičiaus darbai - "Medžio atmintis", "Imu jūsų duoną". Jie turėtų didžiulį pasisekimą Kanadoje. Ir ne vien tarp lietuvių."

Vyt. Vaitiekūnas apie savo kelią į kinematografijos pasaulį Kanadoje nupasakojo tokiais žodžiais:

"Jis buvo gana nelengvas, labai vingiuotas. Okupantai mane ir dar kelis klases draugus išvežė į darbus tiesiai iš Šančių gimnazijos. Po karo iš Vokietijos atvažiavau į Kanadą. Tai buvo 1947 metai. Kirtau medžius, dirbau juodadarbiu, nes nemokėjau vietinės kalbos, neturėjau jokios profesijos. Širdis vis traukė į meno pasaulį. Baigęs Kanados teatro mokyklą ir meno mokyklą, 1958 - taisiais pradėjau dirbti vienoje kino studijoje montažininko asistentu. Netrukus filmus ėmiau montuoti savarankiškai, o po kiek laiko pradėjau ir pats režisuoti".

Žurnale "KINAS" atpasakojami ir prof. V. Vaitiekūno išpuodžiai:

"Per trumpą laiką susikrovė nemaža išpuodžių. Pačių įvairiausių. Patiko jūsų keliai. Buvau nustebintas, kad žmonės tiek daug stoties namų, ypač provincijoje. Sujaudino jūsų dė-

mesys istorijai, praeities kultūrai, senamiesčių restauravimui... Patinka žurnalas "Kinas", kurį kartais gaudavau pasiskaityti Kanadoje. Nepatiko jūsų televizijos laidos - gerokai anemiškos ir nuobodžios. Bet svarbiausias išpuodžių rezultatas - noras dar kartą aplankyti tėviškę. Gal ne tik kaip turistui, bet ir kaip kinematografui."

Su prof. V. Vaitiekūnu pasikalbėjimas buvo atspausdintas 1987 m. Nr. 12, o su Rita Dirsė - 1988 m. Nr. 7. Prie pasikalbėjimų pridėtos ir mūsų tautiečių iš Kanados nuotraukos.

Įdomu pažymėti, jog šių eilučių autorius nieko negirdėjo apie šių Kanados lietuvių bendravimą su Š. Amerikos lietuvių. Gal reikėtų pagalvoti pav., apie išsivysčiusių lietuvių kino darbuotojų sąjungą Š. Amerikoje. Juk tokiose Jungtinėse Amerikos Valstijose, kiek žinau, šioje srityje vienokiu ar kitoku būdu reiškiasi nemaža lietuvių kilmės žmonių. Ypatingai dabar, kuomet išsivysto video technika, jų skaičius dar labiau didės. Aš manau, kad ir Kanadoje ne tik šie du mūsų tautiečiai darbuojasi šioje srityje. Keista, kad apie juos tegalime sužinoti tik iš mūsų tėvynėje einančios spaudos. Ed. Sulaitis

GRĖSMINGA PRANAŠYSTĖ

P. Indreika

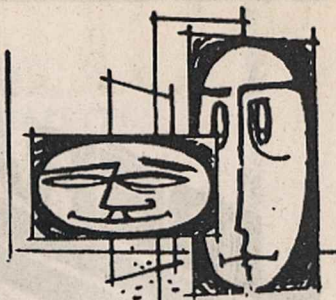
KALIFORNIJOS Universiteto chemijos prof. Sherwood Rowland nurodo, kad jeigu žmogus nenustos teršęs įvairiais chemikalais oro arba jį supančios atmosferos, tai jis pats ir visa augmenija bei gyvūnija žus laike 500-1.000 metų.

Tokios išvados mokslininkai priėjo betyrinėdami žemės pietinio ašigalio atmosferą ir radę, kad aukštutiniuose oro sluoksniuose ozono kiekis yra nepaprastai sumažėjęs. Dėl to ir dėl didelės taršos temperatūra kasmet pakyla apie du laipsnius ir nenuolaidžiai ardo ozono sluoksnį.

Pirmiausiai temperatūros atšilimas tirpdo žemės ašigalių ledus ir vanduo apsemia vis didesnius vandenynų sausumos pakraščius. Žmogus ir gyvuliai gali pasitraukti į aukštesnes vietas, tuo tarpu augalai, apsmerti vandens, sunyksta. Temperatūros pakitėjimas atsilieps ir į visą žemės klimatą. Ši pakitėjimą žmogus pajus jau po kokių 20-50 metų, kada jis pastebės padidėjusią Sacharos dykumą ir išdžiūvusias girias ir miškus. Temperatūra žemės paviršiuje gal bus pašokusi koku 20 ar 30 laipsnių ir oras pripildytas anglies dvideginio ir kitomis nuodingomis dujomis. Visa atmosfera staiga ims keistis ir visa gyvybė pradės pastebimai nykti. Mokslininkų atlikti tyrinėjimai pietiniame žemės ašigalyje ir jų išvados yra gąsdinančios ir įspėjančios, kad visų kraštų vyriausybės susirūpintų oro taršos stabdymu.

Kol kas niekas į tai per daug rimto dėmesio nekreipia, nes daugelis nesupranta iš kur kyla pavojus. Visa gyvūnija ir augmenija kvėpuoja deguonimi, o iš kur jis atsiranda ir kas jis yra - niekas nesuka galvos, o jį užteršti - visi sugėba. Tačiau turime džiaugtis, kad gamta turi apsaugos priemonę - ozoną, kuris, nuo žemės pakilęs apie 24 km. ir apsaugoja orą nuo visokių taršalų. Ozono sluoksnį atmosferoje užtikio 1840 m. vokiečių chemikas Christian Friedrich Schoenbein. Yra žinoma, kad deguonio molekulės

KREVI VEIDRODŽIAI

sudaro du tarp savęs tampriai surišti branduoliukai, kurie nesiduoja atskiriami. Ozono dujų molekulės be tokių dviejų, turi dar ir trečią, kuris yra pats svarbiausias, nes jis veda kovą su visokiais taršalais, kas jie bebūtų.

Saulė su didžiausia energija ir visokia radiacija bombarduoja deguonies dujas, kurios supa su kitų dujų priemaiša, mūsų žemę. Jos spinduliai pirmiausiai pasiekia ozono sluoksnį ir per jį prasiveržę, toliau keliauja į žemės paviršių ir pasklinda po visą galaktiką.

Oro sluoksnį, supantį žemę, mokslininkai suskirsto į keletą sluoksnių: 1) Ionosfera, kurioje randasi daugiausiai įelektrizuotų oro dalelių ir sudaro keliolika kilometrų storumo klodą. Šis klodas yra labai svarbus radijo komunikacijai. Signalai pasiekia jį, atsimuša ir grįžta į žemę. b) Termosfera - yra plona, bet saulės spinduliai ją gerokai įkaitina, o ypatingai joje esančias dulkes, ir mes todėl matome šiaurės pašvais-tę, magnetinius laukus ir t.t. c) Mezosfera yra viršutinis atmosferos sluoksnis ir turi žemą temperatūrą. Jame mes dažniausiai pasėbime krentančius meteoritus. d) Stratosfera - viršutinis atmosferos sluoksnis, kurio temperatūra laikosi apie minus 3°C. Juo daugiausiai skrenda sprausminiai - džeto lėktuvai. e) Troposfera - arčiausias sluoksnis prie žemės, kuriamė mėgsta plaukioti debesys.

Žemės paviršiuje temperatūra labai dažnai kaitaliojasi ir retai kada esti pastovi. Nežiūrint to, be oro žemėje nebūtų jokios gyvybės. Žmogus be maisto gali išsilaikyti apie mėnesį, be vandens apie savaitę, tačiau be oro tik apie minutę. Oras neturi spalvos, skonio ir yra nematomas, nes šviesos spinduliai pereina orą niekur neužkliuvę ir patenka į mūsų akis. Tačiau įkatinus orą, kada ima kilti į viršų, galima pastebėti jo virpėjimo bangas - gaunasi mirgėjimas. Oro yra daugiau, negu sudėjus visus vandenynus ir krūvą ir oro sluoksnis, supantis žemę, yra gilesnis už vandenyno žinomą gelmę prie Filipinų salyno ar kur kitur. Ore yra nemažai vandens garų, kurių kiekis nėra vienodas ir svyruoja pagal vandenynų išsidėstymą. Tačiau įvairių priemaišų ar dulkių ore randama apie 100.000 viename kubiniame inče.

Oro svorio neįsivaizduojame, tačiau mokslininkai apskaičiuoja, kad visas oras svertų nemažiau 4.500, 000,000,000,000 tonų. Instrumentą, kuris parodo oro spaudimą, vadiname barometru. Oro sluoksnis yra apsupęs žemę maždaug 80 km. storu.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS. REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

JŲSŲ AUKA TAUTOS FONDUI GARSINA LIETUVOS
LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS
KALBOMIS ELTOS IR RADIO ŽINIOS NESULAIKOMAI
SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIUOSE KRAŠTUOSE
APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas
centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:
Montrealio - 1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive, N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ĮGALIOJIMAI
Calgary - 823-21 Ave., S.E. Calgary, Alta, U2G 1M9
St. Catharines - 12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberdeen Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St. Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave., P7G 1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, NOL 2P0
Sault Ste Marie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7
Sudbury - 246, College Str., P3C 4V5
Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave., L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous)
grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną
trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que.
8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

CFMB

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albalen Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

QUEBEC'O LIBERALŲ PARTIJA JUMS SAKO...!

ATVYKITE VISI ĮSIJUNGTI

IR MUMS PATIEKTI SAVO NUOMONES

APIE IMIGRANTŲ ATEITĮ QUEBEC'E.

- Proga - PASITARIMAS QUEBEC'O LIBERALŲ PARTIJOS ETNINIŲ GRUPIŲ KOMISIJOS.

- Laikas - SEKMADIENIS, RUGSĖJO MĖN. 11 d.

- Vieta - MOKYKLOJE POLYVALENTE LAURIER MACDONALD

7355, Boul. VIAU (kampas Jean Talon), St. Leonard.

- Dalyvaus QUEBEC'O PROVINCIJOS MINISTERIS PIRMININKAS

Robert Bourassa. TAIP PAT KULTŪRINIŲ

GRUPIŲ IR IMIGRACIJOS MINISTERĖ

Mme Louise Robic.

- Registracijos kaina - \$5, - (įskaitant pietų užkandžius).

- Registracijos pradžia - 8 val. ryto.

- Pasitarimų pradžia - 9 val. ryto.

MES LAUKIAME JŪSŲ! PASAKYKITE - ATVYKSIME!

Vivre ensemble

ottawa

Naujagimės:

- RŪTA IR RAIMUNDAS KLIČIAI susilaukė pirmagimės dukrelės.

- BENITA ir ALGIS DAINAČIAI susilaukė dukrelės. Sveikiname šeimas ir jų naujagimes.

BALTIEČIŲ FESTIVALIS

"BALTICFEST' 88" - estų, latvių ir lietuvių rudens festivalis šiais metais vyks rugsėjo mėn. 30- spalio mėn. 2 d.d. Latvii

Namuose. Sėkmingas tokios rūšies festivalis buvo surengtas prieš 2 metus.

Iki dabar šiame organizaciniame komitete dirbo šie lietuviai: G.Abramaitienė, Z.Balsevičienė, J.Balsevičius, L.Lukšaitė-Cassidy, D.Giedriūnaitė, E.Jurgutienė, R. ir R.Kličiai, R.Jurkutė ir J.Mitalaitė.

Komitetas prašo neatsisakyti talkininkauti šiam renginiui ir gausiai jame dalyvauti, taip pat atsivesti bent po vieną kitatautį svečią.

boston

- BOSTONO LITUANISTINĖ MOKYKLA naujus mokslo metus pradeda rugsėjo mėn. 10 d., Blue Hills Regional Technical H.S. Cantone.

Mokyklai ir toliau suteiko vadovauti Daiva de Sa Pereira. Mokytojaus: Jūratė Aukštikalnienė, Aldona Dabrilienė, Maya Goštautaitė, Jūratė Lalienė, Marius Navickas, Liuda Senutienė. Mokyklai dar trūksta vieno mokytojo ar mokytojos. Kas sutiktų mokytojauti, prašomi kreiptis į direktorę arba į tėvų komitetą, kurį sudaro:

SUSITIKO SU ARVYDU SABONIU

Bostono ir apylinkės lietuviai suorganizavo susitikimą su ARVYDU SABONIU, prieš jam grįžtant į Lietuvą. Į So.Bostono Lietuvių Piliečių D-jos didžiąją salę buvo susirinkę ne tik daug lietuvių, bet ir amerikiečių spaudos korespondentų ir fotografų. Jie klausinėjo A.Sabonį, kaip jis iškilo krepšinio sporte, apie pasiūlymus žaisti šiame krašte ir apie jo gydymąsi Amerikoje.

"Boston Herald" paskelbė ilgą reportažą apie

toronto

- ATŽALYNO repeticijos prasidės rugsėjo mėn. 11 d., 1 val.p.p. LIETUVIŲ NAMUOSE mažųjų grupei 12:30 val.p.p., vidurinei grupei 3 val.p.p.

Vyresnieji ir studentai repeticijas pradeda rugsėjo 18 d., 6 val.v.

ATŽALYNO tėvų komitetas kviečia įsijungti visus į ATŽALYNĄ. Ypatingai laukia 5-15 metų jaunimo.

Lietuvių Namų Žinios

- LN VALDYBA susirenka posėdžiui rugsėjo mėn. 8 d., 7:30 val.v.

- SEKMADIENIO POPIETĖJE dalyvavo 350 asmenų. Nemaža atvykusių iš įvairių Lietuvos vietų, pora

- LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukėjo: \$ 1.000,- Juozo Bersėno atminimui /testamentinis palikimas/; \$450,- LN Būrelis.

Viso statybos fonde yra \$ 79,517.68. Aukos priimamos PARAMOJE sask.8711, PRISIČIŠKIMO P-jo KOOP., sak. 155.332. 17, TALKOJE sak. 4259.

- LABDARA aukėjo Švietimo Fondui: \$ 500,- dr. Noros Šimkutės atminimui (testamentinis palikimas). LABDAROS Švietimo Fonde yra \$ 51,520.

pirm. G. Banaitis, vicep. L. Kiliulienė, sekr. A. Navickienė, būdinčiųjų vadovė Judita Huston, inž. A. Kazakaitis.

Tautinių šokių grupei vadovaus G.Ivaška ir R. Mickūnienė, padedant L. Subatienei ir V. Veitienei. Programos koordinatorė bus A.Lingertienė.

Visi tėvai prašomi atvežti savo mokyklinį jaunimą į mūsų Lituanistinę Mokyklą.

RUOŠIAMA SPAUDAI IŠEIVIJOS LITERATŪROS

ISTORIJA, KURI APIMS 1945 - 1988 m. LAIKOTARPĮ

LITUANISTIKOS INSTITUTAS sutiko išleisti veikalą "Išėivijos Literatūros Istorija, 1945 - 1988", kurį paruoš redaktoriai Kazys Bradūnas ir Rimvydas Šilbajoris.

Šiam istoriniam leidiniui reikia nuotraukų iš pokarinio meto literatūros vakarų, rečitalių, rašytojų suvažiavimų. Taip pat iš literatūrinės veiklos stovyklose ir visoje išėivijoje.

Leidinyje panaudotos nuotraukos bus spausdinamos su fotografų pavardėmis. Jas prašoma siųsti šiuo adresu: KAZYS BRADŪNAS, 6515 South Rockwell St., CHICAGO, IL 60629, USA.

Pridėjusiems sąskaitą, bus atsilyginta už atsiumtino išlaidas. Visos nuotraukos bus grąžintos jų savininkams.

GARBĖS DOKTORATAS LIETUVEI ARCHEOLOGEI

Prof. dr. Marija Alseikaitė-Gimbutienė, mūsų pasižymėjusi archeologė išėivijoje, nuo 1963 m. dirba Kalifornijos Universitete Los Angeles. Ji čia dėsto Europos archeologiją, baltų ir slavų mitologiją, baltų kalbą ir kultūrą. Ji taip pat yra šio universiteto Kultūros muziejaus kuratorė.

Š.m. birželio mėnesį Californiano Institute of Integral Studies jai suteikė filosofijos garbės doktoratą, įvertindamas pasiektus jos laimėjimus Europos proistorėje ir archeologijoje.

- LIETUVIŲ NAMŲ Kultūros Komisija artimoje ateityje ruošia 2 renginius. Spalio mėn. 2 d., sekmadienį, 3 val.p.p. dr. Marija Arštikaitytė - Uleckienė skaitys paskaitą tema "Akių kataraktos ir jų gydymas".

Po paskaitos prelegentė atsakys į klausimus.

"VARPO" ŠIMTMEČIO

ši susitikimą. Jame taip pat paminėta, kad Lietuvos krepšininkai yra du kartu laimėję Europos krepšinio pirmenybes ir kad dabartinėje Sovietų Sąjungos krepšinio komandoje keturi pagrindiniai žaidėjai yra lietuviai: Sabonis, Marčiulionis, Chomichius ir Kurtinaitis. Šių metų pasaulinėje olimpiadoje trys jų tikrai žais, o Sabonio dalyvavimas priklausys nuo to, kaip toliau progresuos jo kojos sužeidimų gijimas.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

Arvydas Sabonis atsakinėjo ir į lietuvių patiektus klausimus, dažnai su jumoru. Jis buvo nuoširdus, kuklus, padarė labai gerą įspūdį visiems.

minėjimas rengiamas spalio mėn. 9 d., sekmadienį, 3 val.p.p.

Paskaitą skaitys dabartinis "VARPO" redaktorius Antanas Kučys.

Meninėje programoje sutiko dalyvauti sol. Rimas Strimaitis, muz. Vaclovas Verikaitis, pianistė Leokadija Paulauskaitė - Kanovičienė ir kt.

giamas BALFO 72 Skyriaus pobūvis.

- LAPKRIČIO 19 d., 6:30 val.v. Sandaros salėje MARTYNO JANKAUS SAULIŲ KUOPA minės savo veiklos 30- metį.

LAPKRIČIO 11-13 d.d. Quality Inn Downtown Boston vyks VLIKO SEIMAS.

Susipažinimo vakaras vyks lapkričio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos patalpose.

- Vienintelė lietuvių radijo programa Bostono ir apylinkės lietuviams "LAISVĖS VARPAS" yra perduodama lietuvių ir anglų kalba sekmadieniais 9-10 val.r. iš WCAV-FM 98 stoties.

Šią programą veda Petras Viščinis.

Kita lietuvių radijo programa, kurią vedė Steponas M i n k u s, jam pernai mirus, nebus tęsiama, nors pastangų buvo padėta.

Filosofiškai linkę mąstyti dažnai statosi klausimą, ar sąmonė apsprendžia gyvenimą, ar gyvenimas sąmonę, vadinasi, ar mintis nustato, tvarko, valdo gyvenimą, ar gyvenimas pajungia mintį. Kitaip tariant, ar idėja formuoja gyvenimą, ar gyvenimas formuoja idėją?

Gyvenimas ir mintis yra nuolatinio veikimo būvyje ir todėl vienas kitą sąlygoja ir vienas kitą formuoja. Toks savitarpinis gyvenimo ir minties priklausomumas daro tai, kad nei gyvenimas, nei mintis negali būti tobuli. Gyvenimas, iš dalies idėjos veikiamas, nėra tobulas gyvenimas, ir mintis, neprotingu gyvenimo gaivalų veikiamas, nėra tobula tiesos reišėja.

Prof. Stasys Šalkauskas

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ ĮSČANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8 % už 90 dienų term. indėlius
8¼% už 6 mėn. term. indėlius
8½% už 1 metų term. indėlius
8¾% už 2 metų term. indėlius
9 % už 3 metų term. indėlius
9 ½% už 1 m. GIC men. palūk.
9 ½% už GIC 1 m. garant. inv. paž.
9 ½% už GIC 2 m. garant. inv. paž.
9 ¾% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensijų planą (var. rate)
9 ½% už 1 m. term. pensijų planą
9 ½% už 2 metų term. pensijų planą
9 ½% už 3 metų term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą RRIF (v.r.)
6 % už taupymo sąskaitas
5¼%-7% už kasd. palūk. s-tą
7¼% už virš \$10,000 kasd. pal. s-tą
5¼% už kasd. pal. čekių s-tas

AKTYVAI VIRŠ 65 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir morkičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginė perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji morkičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakarų; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIČIŠKIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 8 %
180-364 d. term. ind. 8¼%
1 metų term. indėlius 8½%
2 metų term. indėlius 8¾%
3 metų term. indėlius 9 %
1 metų GIC-met. palūk. 9½%
2 metų GIC-met. palūk. 9¾%
3 metų GIC-met. palūk. 9¾%
1 metų GIC-mėn. palūk. 9 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8 %
RRSP-1 metų term. ind. 9¼%
RRSP-2 metų term. ind. 9½%
RRSP-3 metų term. ind. 9¾%
Specialią taup. s-tą 8¼%
Taupomąją sąskaitą 6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7¼%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5¼%

IMA UŽ:

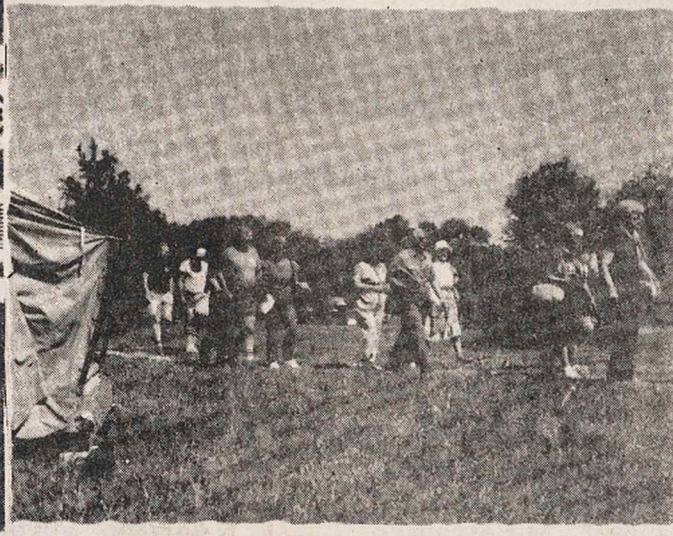
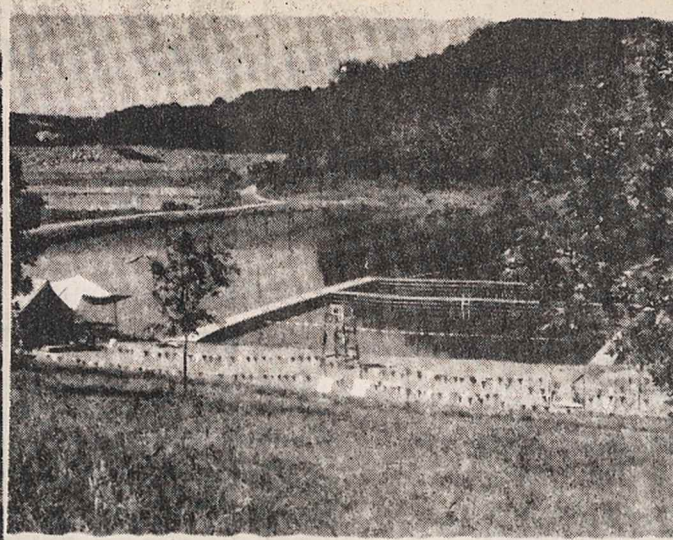
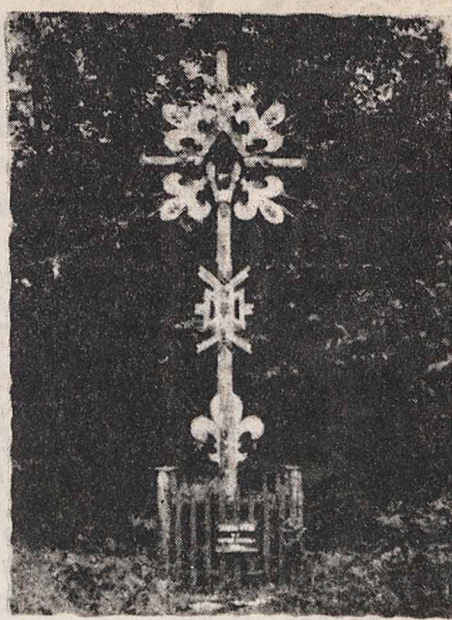
Asmeninės paskolas
nuo 11 %
Sutarties paskolas
nuo 11 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11%
2 metų 11¼%
3 metų 11½%
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 10 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santuokos laikotarpį, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 37 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

JUBILIEJINĖJE TAUTINĖJE LIETUVIŲ SKAUTŲ STOVYKLOJE, 1988 m. JAV

Nuotr. V. Bacevičiaus

hamilton

APYLINKĖS VALDYBOS IR REVIZIJOS KOMISIJOS RINKIMAI

KLB Hamiltono A-kės valdyba sudarė rinkiminę komisiją praveisti rinkimus, kurie vyks rugsėjo mėn. 25 d.

Komisiją sudaro: A. Mika lauskas, Z. Pulianauskas, E. Kybartienė, A. Pranskevičius ir L. Stungevičienė.

Norintieji pasiūlyti kandidatus į Apylinkės valdybą ar revizijos komisiją turi gauti raštišką kandidatų

sutikimą ir jį įteikti rinkiminės komisijos nariui. Primenama, kad kandidatai ir jų siūlytojai turi būti susimokėję solidarumo mokestį.

• Mirė veiklus visuomenininkas, sporto klubo KOVAS įkūrėjas ir ilgametis jame dalyvis bei rėmėjas a.a. inž. Juozas Svilas.

Hamiltono atsakingose pareigose ilgai dirbo savo specialybėje "International Harvester" bendrovėje.

florida

PRADEDAMA NAUJA SEZONA

Sezono atidarymas šiais metais bus spalio mėn. 29 d., šeštadienį, 7 val. v.

Floridos lietuviai planuoja naują, idomią programą ir laukia sugrįžtant savo nuolatinių atostogautojų bei svečių iš šiaurės.

"AUDROS" ŠOKĖJAMS SUGRĮŽUS

Liepos mėn. 31 d., buvo Lietuvių Klube suorganizuotas sutikimas "AUDROS" šokėjams, kurie dalyvavo Kanadoje, Hamiltone, VIII-tojoje Tautinių Šokių Šventėje. "Audros" vadovė A. Karnienė trumpai papasakojo apie išpūdžius. Visi šokėjai, savo pareigas atliko gerai ir džiaugiasi, kad galėjo prisidėti prie to didžiulio, puikaus renginio.

Klubo p-kas A. Karnius vadovė ir visus šokėjus už gerą St. Petersburgo lietuvių atstovavimą apdovanojo lietuviškais vyčio ženkleliais.

Šokėjai parodė dėkingumą, apdovanodami savo mokytoją auksine rūtele.

Šokėjų grupės narė Kleva Gaizauskienė jumoristine kūryba apžvelgė šventę ir jos dalyvius.

Visiems buvo parodyta ir vaizdajuostė iš Hamiltono ne vykusios šokių šventės, kurią susirinkusiems paruošė ir parodė Zigmąs Radvila.

• VAIZDAJUOSTĖ IŠ VINGIO PARKO

Rugpjūčio mėn. 7 d. Lietuvių Klube buvo parodyta J. Bružo pagaminta vaizdajuostė iš vykusios liepos mėn. 9 d. demonstracijų Vingio Parke.

Visus jaudino ne tik įvykiai, bet ir parke esantis dalyvių skaičius, suside-

dęs iš vaikų, jaunimo, vidutinio amžiaus žmonių ir vyresniųjų. Su dideliu dėmesiu buvo išklaustytos kalbos ir šimtąkstantinės minios giedamas Lietuvos Himnas ir "Lietuva Brangi".

PASIRUOŠTA JUODOJO KASPINO DIENAI

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Floridos A-kės V-ba rugpjūčio mėn. 21 d. popietėje surengė subuvimą, pasiruošiant Juodojo Kaspiną dienai. Pasibaigus pietums, pirm. A. Karnius pakvietė JAV LB Floridos A-kės p-ką Povilą Jančauską vadovauti popietei. Jis kvietė visus tą dieną pasipuošti juodais kaspinais arba juodais rankšluostiais ant rankovių ir rinktis prie rotušės, kur bus pakelta tautinė Lietuvos vėliava, perrišta juodu kaspinu.

Pakvietus dr. K. Bobelį paskaitai, prelegentas plačiau papasakojo apie Molotovo-Ribbentropo slapta sutartį, kurios pasėkoje Lietuva prarado nepriklausomybę. Pabaigoje VLIK'o p-kas ragino visus jungtis į Juodojo Kaspiną dienos demonstracijas, išieškodamas viltį, kad ši diena dar daugiau sustiprins lietuvių pasiryžimą būti laisvais, kada lietuviai Lietuvoje galės patys tvarkyti savo valstybę be patarimų ir pagalbos iš Maskvos.

Rugpjūčio mėn. 23 d. rytą gana didelis skaičius lietuvių ir St. Petersburg Beach miesto valdybos pareigūnų susirinko prie rotušės. Čia "Kasos" vedėjas A. Mieželis tarė žodį, supažindindamas mus draugus amerikiečius su šios dienos reikšme. Miesto meras R. McKenney perskaitė specialią šiai programai paruoštą proklamaciją, kviesdamas visus gyvento-

PADĖKA

Gili mūsų padėka, kad mirus mieliai A.A. JINAI KLIČIENEI, šeima pasiūlė vietoje gėlių, jos atminimui siųsti mums aukas. Atsiuntė:

Dalia Sodo \$50.-; B.H. Nagiai \$20.-; V.V. Ivanauskai \$30.-; S.A. Staškevičiai \$25.-; Z.H. Lapinai \$30.-; R.R. Rudinskai \$50.-; R.A. Lapinai \$50.-; V.J. Žurkevičiai \$30.-; Dainius Lukosevičius \$250.-; ponai Valinskai \$40.-; I.M. Sungailai, R.P. Kurai ir I.P. Lukosevičiai 125.-; Ilona Dikaitis \$20.-; S.Jurezenia \$50.-; Rolande Proulx \$50.-; Sandwell Swan Wooster 50.-; V.D. Gruodžiai \$100.-; J. Rukšėnienė \$100.-; Marie Wehner \$25.-; J. Dabkus \$50.-; Mary Cahayla \$30.-; Patricia Cahayla \$30.-; Jorge Jaramillo \$70.-; MEGA Inc. \$50.-; E.P. Jurgučiai \$40.-; CIL Inc. \$50.-; D.J. Daniai (iš Ottawos) \$25.-.

Jeigu ką nors praleidome, nuoširdžiai atsiprašome. Pasilieiname giliai dėkingos. Maldoje prisimename mielos a.a. Inos Kličienės, prisimename mirusios šeimą ir visus taip gausiai mus parėmusius. Gerasis Viešpats, visų mūsų Tėvas, telaimina visus, ramina skausmą ir teatylgina už viską.

Visada su Jumis: Montrealio Seselių vardu. Sesuo M. Palmira.

PADĖKA

Mirus mūsų Motinai

a.a. Adelei KIRKUVIENEI,

nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie dalyvavo šermentyse, apeigose AV bažnyčioje, kapinėse ir užsakiusiems misias -

dukterys Danutė ir Phylis, anūkas Robertas su žmona.

jus jungtis prie lietuvių, minint šią dieną.

Prie Amerikos vėliavos buvo pakelta ir Lietuvos vėliava, perrišta juodu kaspinu. Jas pakėlus, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

salėje. Pradžiai 10:30 val.r. pietus 12:30 val.

Visi šios apylinkės lietuvių yra maloniai prašomi šią dieną paskirti BALF'ui, gausiai į šį renginį atsilankyti ir tuo pačiu paremti šalpos darbą.

• TRADICINĖ GEGUŽINĖ LB St.Petersburgo A-kės valdyba rengia spalio mėn. 12 d., trečiadienį, 12 val.

• LITUANISTINĖ MOKYKLĄ pradeda darbą rugsėjo mėn. 10 d., šeštadienį, nuo 9:30 val. iki 1:00 val.p. p. Don Vista Community Center, Gulf Blvd., St.Petersburg Beach (šalia Don Cezar viešbučio).

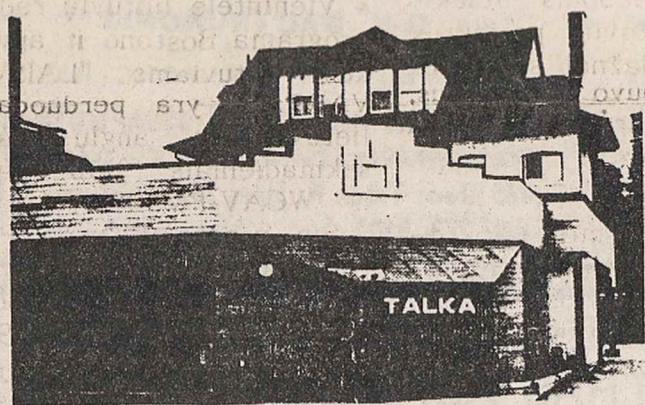
• BALF'o GEGUŽINĖ rengiama rugsėjo mėn. 28 d., trečiadienį, Lietuvių Klubo

• LIETUVIŲ PENŠININKŲ KLUBAS minės savo 2 metų veiklą spalio mėn. 4 d., 9 val.r. Pranciškonų koplyčioje pamaldomis, o spalio mėn. 5 d., 4 val.p. - banketu Lietuvių Klubo didžiojoje salėje. Bus trumpa oficialioji dalis ir meninė programa, kurią atliks viešnios iš Kanados. Seks vaišės ir šokiai, grojant lietuvių mėgiamam vokiečių orkestrui.

Kviečiami dalyvauti visi St.Petersburgo lietuvių.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje įsikūręs nuosavose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.) 3%
santaupas 5.75%
kašd.pal.taupymo s-ta .. 5.25%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 9.5 %
1 m. term. ind.mėn.pal. . 9. %
3 m. term. indėlius 10. %
RRSP ir RRIF (pensijos) 7. %
RRSP ir RRIF 1 m. 9.5 %
RRSP ind. 3 m. 10 %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
neklm. turto pask. 1 m. 10.75%
neklm. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000.
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ŽOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Vile Emard
766-2667

KALBĖKIME SU SAVO VAIKĖIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

EKSKURSIJA

Į LIETUVĄ - VILNIUS IR KAUNAS

Spalio 10-19 kainuos \$ 1695.00

Anksti užsisakę montrealiečiai, gali išskristi iš Montrealio ir sugrįžti į Montrealį. Dėl smulkesnių žinių rašyti arba skambinti žemiau duotu adresu:

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1

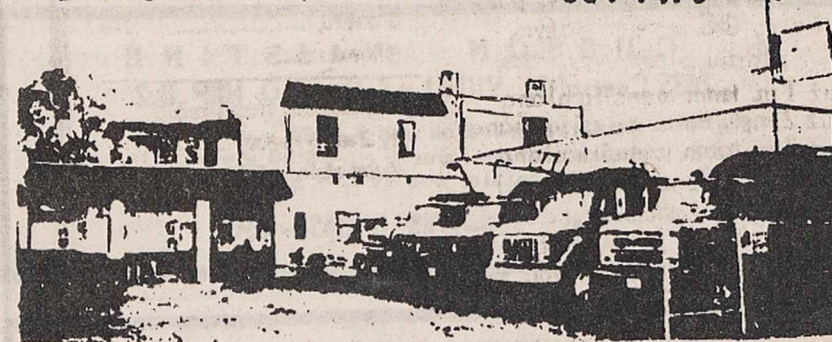
Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.

iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atliekantis stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

DĖMESIO SKAITYTOJAMS.
Praeitais savaitės laida buvo pašto paskirstymo centriniuose sutrukdyma išsiųsti. Tad praeitais ir šios savaitės laidas gausite paveluotai.

Kitose provincijose paštininkai nesukelia tokių nemalonių, kaip kad daroma nedisciplinuoto elemento šioje provincijoje. Apgailestaujame ir piktinamės.

"NL"

● A.a. STASEI GAILIENEI Lietuvoje mirus, užjaušdami jos seserį Teodorą Čipkienę, Elena ir Jonas D a l m o t a i aukojo "NL" \$15. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

● Susituokė Kristina D.PAVILANYTE ir Andrius G. GAPUTIS. Sutukė dr. kun. J.Kubilius, S.J., AV bažnyčioje.

● DALIA BARTEŠKAITE, Marytės ir Prano Bartėškų dukra, rugpjūčio mėn. 26 d. susituokė su REID NELLES McKIEE Toronte, St. James-Bond United Church. Pamaldų metu vargonavo ir akomponavo muz. Jonas Govėdas, giedojo sol. Gina Čapkauskienė, atvykusi iš Montrealio.

Apie 150 puošnių svečių buvo atvykę iš Amerikos, Montrealio ir kitų vietovių. Jaunieji išvyko 3 savaitėm į Graikijos salas.

● Maj. Laisvydas K. BARŠAUSKAS, dirbęs National Defense Headquarters Ottawoje kaip "Staff officer Charter of Rights & Freedoms", perkeltas dirbti į Pirmosios Kanados Divizijos štabą Kingston, Ont. Šiuo metu jis su šeima ten jau ir persikėlė. Buvusiam montrealiečiui linkime sėkmės ir toliau.

● Kun. Paulius MALIŠKA, po kelionės Brazilijoje, kur aplankė ten esančias lietuvių parapijas, grįžo į Montrealį ir apsisitojo AV klebonijoje. Kurį laiką dar pabus čia.

● SESELĖS- PALMIRA ir TERESINA yra paskirtos naujomis pareigoms į Torontą.

● Į VII-TAJĄ TAUTINĘ SKAUTŲ STOVYKLĄ prie Cleveland'o, JAV, buvo nuvykę trys montrealiečiai skautai: Romas Otto, jr., Danius Piečaitis ir Jonas Valiulis.

Tautos Šventės - Rugsėjo 8-tosios MINĖJIMAS

ĮVYKS 1988 m. RUGSĖJO 11 d.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

Programoje:

11 val. Iškilmingos Pamaldos
12 val. Minėjimo Aktas

PASKAITA: Juozas ŠIAUČIULIS
MENINĖJE DALYJE: Montrealio Vyrų Oktetas,
akomp. Aleksandras STANKEVIČIUS

● Užkandžiai ir kavutė

AUKA: \$5.00 ORGANIZACIJOS PRAŠOMOS DALYVAUTI SU VĖLIAVOMIS
PELNAS skiriamas TAUTOS FONDUI. L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

● Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ praleido 9 dienas Kennebunkport, Maine, JAV, Pranciškonų vasarvietėje. Giedojo pamaldų metu ir atliko koncertą rugpjūčio mėn. 19 d. Auditorijoje. Akomponavo William Smiddy arijoms iš Mozarto, Donizetti, Verdi, Puccini, V.K.Banaičio operų, Gershwin'o ir J.Strauss'o operų, ir Saint Saens-Horowitz "Danse Macabre". Atliko bisui ariją "Paskutinė rožė" iš op. "Marta", Flotovo ir "Lakštingalos giesmę", V.Kuprevičiaus.

Pailsėjusi malonioje vasarvietėje esant puikiam orui, sugrįžo į Montrealį.

● AV PARAPIJOS CHORAS pradeda reguliariai giedoti sekmadienio 11 val. pamaldose rugsėjo mėn. 11 d.

Muz. ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS parašė naują giesmę mišriam chorui pagal žodžius, gautus iš Lietuvos.

● AV Parapijos choristai A. ir Z. URBONAI, M. ir V. MURAUSKAI su dukra Virginija atostogavo Kennebunk Port, Pranciškonų vasarvietėje.

● Sol. ANTANAS KEBLYS praleido 2 savaites atostogas Kennebunk Port, Pranciškonų vasarvietėje. Ta proga atliko koncertą, pravedė giedojimus bažnyčioje lietuvių pamaldose.

Koncerte atliko 5 lietuvių liaudies dainas, 3 romansus, 4 klasikines dainas ir 2 arijas: Udrio dainą iš Klovos operos "Pilėnai"

Dr. PHILIP STULGINSKI
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, kamps 45-th Ave., Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. Gaëtan BÉRARD, D.M.B.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Vieu, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel.: 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

ir ariją iš Mozarto "Figaro vestuvės". Po sol. Janinos Brazauskienės arijos iš Lehar'o operetės "Linksmoji našlė", abu solistai užbaigė koncertą duetais: "Gimtinės dangus", T.Mačaičio ir "Geismai ir svajonės", M.Petrausko. Sol. A. Keblys dar lankėsi Cape Code ir Bostone

● Quebec'o Laisvalaikio,

Medžioklės ir Žvejybos Ministerija primena, kad labai svarbu gamtos išsaugojimui laikytis nustatytų medžioklės ir žvejybos taisyklių. Be to, patikrinus ir radus, kad sužvejota arba nušauta, ar pagauta didesnė, negu taisyklėse nustatyta kiekiai - laimikiai atimami ir paskiriama bauda.

PAGERBAMI MIRUSIAS, PASKUTINIŲ METŲ AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

- A.a. Marcelės Piečaitienės atminimui: \$ 40,- J.Kibirkštis; \$ 25,- V.Šipelis; \$ 20,- V.Kačergius; \$ 10,- J.Adomonis ir \$ 30,- Piečaičių šeima.
- A.a. Albinos Lukoševičienės atminimui: \$ 40,- J.Kibirkštis ir \$ 60,- N.N.
- A.a. Jinos Kličienės atminimui: po \$ 100,- Kibirkščių ir Vilgalių šeimoms.
VISIEMS aukotojams Kanados Lietuvių Fondas nuoširdžiai dėkoja.

HONEY FOR SALE!

Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:
Tel.: 627-1328

Maurice Electric Ltée
ENTREPRENEUR ELECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION LASALLE, QUE. H8P2C5
TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA
atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL
LENKŲ CUKRAINĖ
• Gâteaux • Biscuits • Gâteaux au fromage • Pain • Café • Merveilles belges (Ponchik)
• Įvairūs pyragėliai • Sūrgos • Sausainiai • Agurkėliai ir kitokie pyragai
2524, Ontario E., Mt 524-3348
PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844-7303 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS PASSEPORT - COMMERCIAL MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5
Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAL: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI VIRŠ \$25,000,000 REZERVAS VIRŠ \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9% TAUPYMO - specialios 5 1/2%
TERM. INDĖLIUS: TAUPYMO - su gyv. dr. 5 1/4%
1 metų 8 3/4% TAUPYMO - kasdieninės.. 5 %
180 d. - 364 d. 8 % EINAMOS 4 1/2%
120 d. - 179 d. 7 3/4% RRSP ir RRIF term. 9 3/4%
60d. - 119 d. 7 1/2% RRSP ir RRIF taup. 6 1/2%
30 d. - 59 d. 7 1/4%

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 11 1/2% ASMENINĖS nuo 12%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniai	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Pentadieniai	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----

Vasaros sezono laiku nuo GEGUZĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams

ir kitiems susibūrimams. IVAIRŲS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE
AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre coin La Verendrye

Foto M.L.S. SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

* Annuities * R.R.S.P. * Finansų ir mokesčių planavimas
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3
Tel.: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA